

Begroting Spaarne Werkt 2024

Gemeenten

Bloemendaal, Haarlem
Heemstede en Zandvoort

Opgesteld door: Spaarne Werkt
Datum: 6 juli 2023
Status: Begroting (ontwerp)

VOOR INFORMATIE:

Spaarne Werkt

Adres: Spieringweg 835
2142 ED Cruquius
Telefoon: 023 - 54 34 767
Fax: 023 - 54 34 800
E-mail: info@spaarnewerkt.nl
Website: www.spaarnewerkt.nl

Inhoud

Voorwoord	1
1 Managementsamenvatting	2
2 Begroting 2024 Spaarne Werkt	4
2.1 Gemeentelijke bijdrage per programma.....	5
2.2 Totaaloverzicht exploitatie 2024	5
2.3 Programmarekening 2024 uitgesplitst	10
3 Programma ‘Werk’	11
3.1 Programmarekening ‘Werk’	13
3.2 Toelichting.....	14
3.3 Bedrijfsonderdelen programma ‘Werk’ nader belicht	17
3.3.1 Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw).....	17
3.3.2 Uitvoering ‘Beschut werk’	20
3.3.3 Duurzame activiteiten gericht op werk.....	22
3.4 Maatschappelijke impact.....	24
4 Programma ‘Re-integratie’	26
4.1 Programmarekening ‘Re-integratie’.....	27
4.2 Toelichting.....	27
4.3 Maatschappelijke impact.....	28
5 Programma ‘Onderwijs Jongeren’	31
5.1 Programmarekening Programma ‘Onderwijs Jongeren’	31
5.2 Toelichting.....	32
5.3 Maatschappelijke impact.....	33
6 Gemeentelijke bijdragen	35
7 Risicoparaagraaf	38
7.1 Risico’s en maatregelen ter beperking van risico’s.....	38
7.2 Geprognosticeerde balans en weerstandsvermogen	42
Bijlage I: Reserves, voorzieningen & geldleningen	45
Bijlage II: Investerings	46
Bijlage III: Meerjarenoverzicht	47
Bijlage IV: Programmabegroting uitgesplitst	48

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de begroting van Spaarne Werkt voor 2024 aan. Zoals vanouds blijft ons Participatiebedrijf zich inspannen om de verschillende doelgroepen op de arbeidsmarkt aan werk te helpen en te houden.

Financieel tekent zich wel een kentering af. Na jaren van een positief resultaat zien wij nu een aantal ontwikkelingen die het financiële resultaat onder druk zetten. Twee belangrijke ontwikkelingen spelen daarbij een rol. Ten eerste een aantal externe zaken die van grote invloed zijn. Zo zien wij dat de hoge energieprijzen en stevige structurele loonsverhogingen net als in 2023 van invloed zijn op de begroting van 2024. Vooralsnog zien we nog niet dat hier afdoende compensatie wordt geboden of dat deze trend zich keert. Ten tweede spelen ontwikkelingen in de doelgroep van Spaarne Werkt een rol. Een trend die niet nieuw is, maar nu wel gevoeld gaat worden, is de ouder wordende doelgroep Wsw-ers. Met het ouder worden, nemen ook de beperkingen toe, wat leidt tot minder inzetbaarheid. Hoewel er verschillende programma's zijn gestart gericht op duurzame inzetbaarheid, is het effect op de omzet onmiskenbaar. Daarnaast zien we dat steeds meer Wsw-ers op cruciale posities met pensioen gaan. Om die posities te kunnen blijven vervullen wordt nu regulier personeel aangetrokken, met een verhogend effect op de loonkosten. Tenslotte zien we (nog) onvoldoende aanwas van andere doelgroepen die middels leerwerktrajecten een bijdrage kunnen leveren aan een positief resultaat.

Deze ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat in het voorjaar van 2023 een onderzoek is gestart met als doel het onderzoeken van de mogelijkheden voor een duurzame toekomst van Spaarne Werkt. We gaan er van uit dat dit onderzoek voldoende aanknopingspunten biedt om tot een gezonde financiële situatie te komen waarin we nog veel voor onze doelgroepen kunnen betekenen.

Jeroen Coops

1 Managementsamenvatting

In de managementsamenvatting zijn de kernpunten van de begroting samengevat:

- Belangrijk uitgangspunt van de begroting is dat de economie zich in 2024 ontwikkelt in lijn met de huidige verwachtingen voor de economie. Deze verwachtingen gaan momenteel uit van een (zeer) gematigde economische groei of mogelijk een lichte (kortdurende) recessie.
- Begroting is in lijn met de uitgangspunten uit het meerjaren kaderprogramma van Spaarne Werkt en het beleid van de aangesloten gemeenten.
- De additionele bijdrage van de deelnemende gemeente aan het Participatiebedrijf bedraagt € 443.175. In 2023 was dit € 210.333.
- De verhoging van het minimumloon (WML) per 1 januari 2023 met 10,15% heeft forse impact op de loonkosten van Wsw, Beschut werk en overige doelgroepen van de Participatiewet.
- Toename loonkosten van het ambtelijk personeel door recent akkoord cao-gemeentambtenaren (SGO). Dit akkoord voorziet in een verhoging van € 240 per maand voor elke werknemer en additioneel een algemene loonsverhoging van 2% in 2023. Voor 2024 is een aanname gedaan van 3,1% loonstijging.
- Taakstelling opgelegd tot beperking van ambtelijke formatie en de daarmee samenhangende loonkosten.
- Structurele afname Wsw-populatie zet in dezelfde trend door, van gemiddeld 534,2 begroot 2023 naar 501,9 fte begroot in 2024, een afname van 32,3 fte in 2024.
- Uitgangspunt van de begroting is dat de toename van de loonkosten Wsw als gevolg van indexering van de lonen volledig wordt gecompenseerd door verhoging van de Wsw-subsidie.
- Het subsidieresultaat Wsw laat een verdere verbetering zien van € 1.074.469 (negatief) begroot 2023 naar € 23.572 (negatief) begroot 2024. Deze positieve trend wordt voortgezet.
- Op 1 januari 2023 is 58% van Wsw-populatie 55 jaar of ouder! Dit ligt enkele procenten hoger dan het landelijk gemiddelde.
- Verdere toename populatie 'Beschut werk', de nieuwe doelgroep van de Participatiewet. Van 93 personen gerealiseerd per ultimo 2022, naar 122 begroot per ultimo 2024, een toename van 29 personen over 2 jaar.
- Financieel tekort doelgroep 'Beschut werk' neemt toe van € 0,58 miljoen en € 0,7 miljoen respectievelijk begroot 2022 en 2023 naar € 1,1 miljoen begroot 2024. Financiering door het Rijk strikt ontoereikend.
- Regeling Lage inkomensvoordeel (LIV) wordt met ingang van 2025 beëindigd en zal, indien geen compenserende maatregelen worden geboden, structureel loonkosten verhogend uitwerken voor Wsw en 'Beschut werk'. Hiermee is rekening gehouden in de meerjarenrekening.
- Programma 'Werk' levert forse bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen.

- Programma 'Re-integratie' verwacht in 2024, evenals in 2023, 600 tot 700 personen te kunnen bemiddelen.
- Programma 'Onderwijs Jongeren' biedt een onderwijsprogramma voor jongeren en zet stap naar onderwijs volwassenen, 50 leerwerkplekken jongeren en 30 volwassenen. Hiervan zullen er naar verwachting circa 56 een betaalde baan vinden.
- ESF-subsidie is voor € 300.000 opgenomen in begroting Programma 'Onderwijs Jongeren' en leidt tot verlaging van bijdrage gemeenten.
- Kosten grootonderhoud aan dak hoofdlocatie Spieringweg, totaal € 1,25 miljoen, waarvan € 625.000 in 2024 wordt onttrokken aan de reserve.

2 Begroting 2024 Spaarne Werkt

Spaarne Werkt is het Participatiebedrijf dat de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort gezamenlijk hebben gevormd. Met het Participatiebedrijf borgen de gemeenten de organisatie van betaald werk voor de doelgroepen Wet sociale werkvoorziening en (nieuw) 'Beschut werk'. Daarnaast wordt de focus gelegd op de toeleiding naar betaald werk voor werkzoekenden met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt, de doelgroep banenafpraak en leerwerktrajecten voor jongeren zonder beroeps- of startkwalificatie (voortijdige schoolverlaters en jongeren in kwetsbare posities).

Gezamenlijke
Ontwikkel-
agenda

Met het Participatiebedrijf willen de gemeenten een ondernemende, effectieve en flexibele netwerkorganisatie ontwikkelen die samenwerkt met de klantmanagers van 'Werk en Inkomen' van de deelnemende gemeenten, partners in de stad en werkgevers. Het gezamenlijk doel is om voor zoveel mogelijk kwetsbare werkzoekenden in Zuid-Kennemerland betaald werk te realiseren. Om deze doelstelling zo goed als mogelijk te kunnen realiseren is, in samenwerking met de deelnemende gemeenten, voor de komende jaren een gezamenlijke ontwikkelagenda opgesteld. Deze ontwikkelagenda, welke is vastgelegd in het meerjaren kaderprogramma, omvat de onderstaande kernpunten:

- Continuïteit aanbod van gevarieerd werk voor krimpende doelgroep Wsw
- Gevarieerd en passend werkaanbod voor doelgroep 'Beschut werk'
- Terugdringen structureel financieringstekort 'Beschut werk' ten behoeve van de deelnemende gemeenten
- Intensiveren samenwerking partners op het gebied van re-integratie
- Samenwerken in de participatieketen: simpel switchen, van arbeidsmatige dagbesteding naar betaald werk
- Ontwikkeling Participatiebedrijf als samenwerkingspartner in arbeidsmarktregio
- Duurzame inzetbaarheid doelgroep Wsw en 'Beschut werk'
- Organiseren van leerlijnen
- Extra inzet op plaatsingen garantiebanen

Programma's

Met het besluit van de deelnemende gemeenten om gezamenlijk een regionaal Participatiebedrijf te vormen, is een duidelijk statement gemaakt ten aanzien van de samenwerking op de regionale arbeidsmarkt, daar waar het gaat om mensen die veel moeite hebben daaraan te participeren. Er zijn heldere keuzes gemaakt over de maatschappelijke opdracht van Spaarne Werkt en de taken waarop zij zich zal richten. Dit wordt vormgegeven in de volgende programma's:

- Programma 'Werk'
 - Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
 - Uitvoering 'Beschut werk'
 - Duurzame activiteiten gericht op werk

- Programma 'Re-integratie'
- Programma 'Onderwijs Jongeren'

De financiële aspecten van de verschillende programma's zullen in de hoofdstukken 3, 4 en 5 nader worden belicht.

2.1 Gemeentelijke bijdrage per programma

De bijdragen van de deelnemende gemeenten aan de uitvoering van de verschillende programma's zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Overzicht gemeentelijke bijdrage per programma:

Programma	Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2023	Begroting 2022
Werk	Uitvoering Wsw	18.441.023	17.288.522	17.208.551
Werk	Uitvoering 'Beschut werk'	3.361.008	2.589.089	2.076.351
Re-integratie	Kandidaten met grote afstand arbeidsmarkt	2.933.363	2.555.333	2.493.537
Totaal		24.735.394	22.432.944	21.778.439

De totale bijdrage van de deelnemende gemeenten aan de programma's van Spaarne Werkt neemt in de begroting 2024 toen met € 2.302.450 ten opzichte van de begroting 2023. Deze forse toename van de gemeentelijk bijdrage is het gevolg van kostenstijgingen welke zich op een breed front voltrekken en niet opgevangen kunnen worden met eigen additionele opbrengsten. Op hoofdlijnen zijn deze kostenstijgingen het gevolg van; de verhoging van het minimumloon, de loonstijging uit de cao-SGO voor gemeenteambtenaren, de uitbreiding van de formatie van het ambtelijk personeel, de stijging van kosten van energie, de toegenomen inflatie maar ook de afname van het verdienvermogen.

2.2 Totaaloverzicht exploitatie 2024

Sluitende
exploitatie

De programmarekening is opgebouwd uit de afzonderlijke programma's welke binnen Spaarne Werkt zijn ondergebracht. Hoewel de totale programmarekening van Spaarne Werkt sluit, mede door de aanvullende gemeentelijke bijdrage, is dat niet het geval voor de afzonderlijke programmaonderdelen. Uiteraard is geborgd dat de financiële middelen die door de gemeenten voor de betreffende programma's beschikbaar worden gesteld ook daadwerkelijk worden aangewend ten behoeve van de doelgroepen waar het om gaat. In paragraaf 2.3 is een nadere uitsplitsing van de programmarekening opgenomen. Onder-

staand volgt de gecomprieeerde programmarekening met een totaaloverzicht van de opbrengsten en kosten en een toelichting daarop:

Programmarekening 2024 (gecomprieeerd):

	Begroting 2024	Begroting 2023	Begroting 2022
Opbrengsten			
Netto omzet (opbrengsten werkactiviteiten)	10.644.753	10.314.249	11.075.511
Gemeentelijke bijdragen in relatie tot opgave	24.735.394	22.432.944	21.778.439
Bijdrage Leerwerktrajecten (Leerplein / NOVA-College)	664.548	592.500	800.835
Overige opbrengsten	563.857	457.634	-
Totaal opbrengsten	36.608.553	33.797.327	33.654.785
Kosten			
Personeelskosten 'regeling gebonden' medewerkers	21.025.109	20.386.473	20.754.760
Personeelskosten 'niet- regeling gebonden' medewerkers	10.339.571	9.063.260	8.674.215
Overige bedrijfskosten	5.868.872	4.347.594	4.225.810
Totaal kosten	37.233.553	33.797.327	33.654.785
Exploitatieresultaat	-625.000	-	-
Toevoegingen (-) onttrekkingen (+) aan reserves	625.000	-	-
Resultaat	-0	-	-

Netto omzet

De netto omzet is dat deel van de opbrengsten dat met de 'eigen' bedrijfsactiviteiten wordt gerealiseerd. Dit is een belangrijk aspect van de programmarekening omdat met deze opbrengsten de kosten van de organisatie zoveel als mogelijk kunnen worden terugverdiend. Een aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten wordt hierdoor mogelijk voorkomen of verminderd. De netto omzet neemt in 2024 toe met € 330.504 ten opzichte van de begroting 2023. De toename van de netto omzet is vooral het gevolg van indexering van de prijzen van diensten en producten, maar ook van een hogere omzet bij de onderdelen diensten, kringloop en kleding en re-integratie. Deze omzet toename van € 330.504 is beperkt in verhouding tot de totale netto omzet, Dit houdt verband met de structurele afname van de populatie en afname van de inzetbaarheid, wat een negatieve invloed heeft op het verdienvermogen van de organisatie. De komende jaren zal dit een in toenemende mate een neerwaartse druk uitoefenen op de ontwikkeling van de omzet.

Zo'n twee-derde van de kostenbegroting wordt bepaald door de personeelskosten van het regeling-gebonden personeel, Wsw en Beschut werk. Structureel nemen de personeelskosten Wsw jaarlijks nog steeds af vanwege de uitstroom van Wsw'ers. Tegenover de afname van de Wsw-populatie en de daarmee samenhangende loonkosten, staat een verdere aanwas van deelnemers uit de categorie Beschut werk, de nieuwe doelgroep van de Participatiewet. In tegenstelling tot de Wsw zullen de loonkosten van deze doelgroep in 2024 en de jaren daaropvolgend toenemen als gevolg van instroom van het aantal deelnemers.

Personeelskosten NRG en formatie De kosten van het ambtelijk (niet-regeling gebonden personeel) nemen in 2024 toe met € 1.276.311, van € 9.063.260 begroot 2023 naar € 10.339.571 begroot in 2024. De belangrijkste verklaringen voor de toename zijn hierna op hoofdlijnen samengevat.

- Algemene loonkostenstijging en toename sociale lasten en pensioenpremies, circa +/- € 864.000. Voor 2023 zijn forse loonsverhogingen overeengekomen. Zo is recent in de cao-SGO voor 2023 een gemiddelde loonstijging van 9,1% overeengekomen. In de begroting 2023 is nog uitgegaan van een gemiddelde loonstijging van 2,5%. De loonstijging ligt daarmee voor 2023 gemiddeld 6,6% hoger. Tezamen met een indexering van de lonen van gemiddeld 3,1% voor 2024 komt de toename uit op bijna 10%.
- Toename van de personele bezetting met 14,5 fte, van 100,6 fte in 2023 naar 115,1 fte in 2024. In geld circa +/- € 710.000.
- Lagere kosten van inhuur van tijdelijke personeel voor het bedrijfsonderdeel kringloop en kleding, in totaal +/- € 187.000 minder kosten. In de begroting 2023 was hiervoor een bedrag van € 187.000 opgenomen. In de begroting 2024 is hiervoor geen budget opgenomen.
- Lagere vervoers- en overige personeelskosten ad. +/- € 111.000, met name door lagere kosten inhuur derden.

Formatie De personele formatie komt voor 2024 in totaal uit op 115,1 fte (134 personen). Dit betreft voor het overgrote deel het reguliere vaste personeel zoals, teamleiders, leerwerkbegeleiders, re-integratieconsulenten, loopbaanbegeleiders, docenten, maar ook personeel van ondersteunende afdelingen en het management van Spaarne Werkt. De onderstaande tabellen geven een inzicht in de formatie per programma en de verschillen tussen de begrotingsjaren 2024, 2023 en 2022.

Personele bezetting begroot in fte:

Programma	2024 Fte	2023 Fte	2022 Fte
Werk	58,3	56,4	52,6
Werk Kringloop en kleding	13,1	6,4	5,8
Re-integratie	31,2	26,7	25,5
Onderwijs Jongeren	12,4	11,1	10,0
Totaal personele bezetting	115,1	100,6	93,9

Personele bezetting begroot in fte (mutatie j-o-j):

Programma	2024 - 2023	2023 - 2022
	Fte	Fte
Werk	2,0	3,8
Werk Kringloop en kleding	6,7	0,6
Re-integratie	4,5	1,2
Onderwijs Jongeren	1,3	1,1
Totaal mutatie personele bezetting	14,5	6,7

Voordat nader ingegaan wordt op de personele formatie dienen nog twee belangrijke kanttekeningen te worden gemaakt. Ten eerste dient opgemerkt te worden dat een deel van de toename (circa 4,5 fte) wordt verklaard door omzetting van 40 naar 36 uur per week, als standaard maatstaf voor de berekening van het aantal fte's. Dit betreft dus louter een rekenkundige aanpassing in de begroting en heeft dus geen financieel effect. Indien deze aanpassing niet zou zijn gedaan dan zou het aantal fte's dus uitkomen op 110,6 fte. Ten tweede zijn er 3 fte voor korte of langere tijd extern gedetacheerd tegen een detacheringsvergoeding van ruim € 200.000. Deze 3 fte's zijn opgenomen in de totaalstelling van 115,1 fte.

De belangrijkste verklaring voor de toename van de formatie ligt bij het programma Werk, onderdeel kringloop en kleding, +/- 6,7 fte. Dit heeft te maken met het feit dat er tot op heden geen mensen uit de doelgroep van LKS- en garantiebanen beschikbaar zijn voor de invulling van de benodigde bezetting. Kringloop en kleding zijn juist bij uitstek bedrijfsonderdelen waar de inzet van participatiebanen mogelijk is. Om de continuïteit te waarborgen moeten dus posities met regulier personeel worden ingevuld. Hier ligt een grote kans om op de personeelskosten te besparen en mensen te toe te leiden naar de arbeidsmarkt. Bij het programma Werk +/- 2,0 fte heeft de uitbreiding vooral te maken met de aanpassing van contracturen van 40 naar 36 uur als maatstaf, zie het voorgaande. De toename bij programma Re-integratie + 4,5 fte betreft 2 fte voor de opzet van het programma arbeidsontwikkeling, 1,5 fte tijdelijk personeel en 1 fte wegens aanpassing van de contracturen. Bij het programma Jongeren heeft de toename 1,3 fte vooral te maken met uitbreiding van contracturen van medewerkers in verband met een herindeling van de bezetting van de restaurants.

Taakstelling
formatie

De continue afstemming van de omvang van de personele formatie op de bedrijfsomvang is momenteel de belangrijkste opgave van het management. Tegenover de afname van het aantal Wsw'ers staat een geleidelijke toename van de populatie 'Beschut werk'. Deze laatste categorie medewerkers kent een veel hogere begeleidingsintensiteit dan de reguliere Wsw'ers. Vooral het wegvallen van Wsw'ers die ingezet kunnen worden op reguliere taken en het niet beschikbaar zijn van deelnemers uit de doelgroep van de Participatiewet

maken het vrijwel onmogelijk de formatie in aantal terug te brengen en de daarmee samenhangende kosten te beperken. Om deze reden heeft het bestuur van Spaarne Werkt aan het management een taakstelling opgelegd om de personele formatie binnen de kaders van de begroting te houden en de ambtelijke begeleidingskosten te beheersen en in een goede verhouding te houden tot de bedrijfsomvang.

Overige
bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten nemen in de begroting 2024 toe met € 1.521.000. Hoewel de verwachting is dat de grootste inflatiedruk in 2024 voorbij zal zijn heeft de inflatie nog steeds een forse impact op de kosten. Zo zullen de begrote kosten van huur gebouwen, energie en ook de algemene kosten, met respectievelijk + € 298.000, + € 262.000 en + € 269.000 fors toenemen in 2024. De toename van de onderhoudskosten + € 636.000 vloeit voort het geplande onderhoud aan de dakbedekking van de hoofdvestiging te Cruquius, wat in 2 fasen wordt uitgevoerd. De totale kosten hiervan worden, volgens het meerjarenonderhoudsplan, geraamd op ruim € 1,25 miljoen. Daarvan is de helft ad. € 625.000 in de begroting 2024 opgenomen en het resterende deel in 2025.

2.3 Programmarekening 2024 uitgesplitst

De hiervoor besproken programmarekening kan nader worden uitgesplitst naar de verschillende programma's. Het programma 'Werk', met de uitvoering van de Wsw en 'Beschut werk' als belangrijkste onderdelen, beslaat verreweg het grootste deel van de exploitatie van Spaarne Werkt. In het navolgende overzicht is de programmarekening 2024 uitgesplitst per programma weergegeven.

Programmarekening begroting 2024 uitgesplitst per programma:

	<u>Werk</u>	<u>Re-integratie</u>	<u>Leerwerk- trajecten</u>	<u>Totaal</u>
Opbrengsten				
Netto omzet (opbrengsten uit werkactiviteiten)	10.343.753	48.000	253.000	10.644.753
Gemeentelijke bijdragen in relatie tot opgave	21.802.031	2.933.363	-	24.735.394
Bijdrage Leerwerktrajecten (Leerplein / NOVA-College)	-	-	664.548	664.548
Overige opbrengsten	58.857	-	505.000	563.857
Totaal opbrengsten	32.204.641	2.981.363	1.422.548	36.608.553
Kosten				
Personeelskosten Regeling gebonden medewerkers	21.025.109	-	-	21.025.109
Personeelskosten Niet - regeling gebonden medewerkers	6.389.092	2.861.500	1.088.979	10.339.571
Overige bedrijfskosten	5.241.555	164.025	463.292	5.868.872
Doorbelaste kosten	-367.103	289.276	77.827	0
Totaal kosten	32.288.653	3.314.801	1.630.099	37.233.553
Exploitatieresultaat	-84.012	-333.438	-207.551	-625.000
Toevoegingen (-) onttrekkingen (+) aan reserves	625.000	-	-	625.000
Resultaat	540.988	-333.438	-207.551	-0

In het bovenstaande overzicht van de (uitgesplitste) programmarekening, alsmede in de hiervoor gepresenteerde gecomprimeerde programmarekening, wijken de bedragen van de netto omzet af van de netto omzet zoals die is opgenomen in de programmarekeningen van de afzonderlijke programma's, in hoofdstuk 3, 4 en 5. De reden hiervoor is dat, in sommige gevallen netto omzet ook als gemeentelijke bijdrage wordt aangemerkt. Om de gemeentelijke bijdrage goed te kunnen weergeven is dit als gemeentelijke bijdrage weergegeven en niet als netto omzet.

3 Programma ‘Werk’

Het programma ‘Werk’ is geheel gericht op het aanbieden van werk voor de doelgroep van de Wsw, ‘Beschut werk’ en andere cliënten van de Participatiewet. Hierbij staat voorop dat de best passende leerwerkplek voor de medewerkers wordt gezocht. Dit is een essentiële doelstelling voor Spaarne Werkt en taak van het management. Wanneer dit wordt gerealiseerd, zullen de medewerkers het best tot hun recht komen en in staat zijn zichzelf verder te ontwikkelen. Hierin ligt ook de sleutel om het verdienvermogen van de organisatie op peil te houden.

‘Alle schakels sterk’ Het verdienvermogen van de organisatie staat structureel onder druk vanwege de steeds ouder en beperkt inzetbaar wordende populatie van de Wsw. Het verdienvermogen van de nieuwe doelgroep ‘Beschut werk’ ligt aanzienlijk lager en biedt onvoldoende compensatie. Om de duurzame inzetbaarheid van de populatie te verbeteren is hiervoor een breed georiënteerd programma opgezet. Dit programma, ‘Alle Schakels Sterk’, is gericht op het vergroten van kennis en bewustwording van de medewerkers op het gebied van fysieke belastbaarheid, gezond (werk-) gedrag en gezonde leefstijl. Hiermee worden preventief werk gerelateerde (fysieke) klachten voorkomen en ook het ziekteverzuim structureel verlaagd. Het einddoel is duurzame inzetbaarheid en het verbeteren van vitaliteit en gezondheidsvaardigheden. ‘Alle Schakels Sterk’ is een nadere uitwerking van de ontwikkelagenda. De ervaringen zijn zeer positief, zo blijkt onder andere uit de resultaten van de pilot die eind 2021 is uitgevoerd. De hiervoor benodigde financiële middelen worden voortsnog gedekt uit SROI-gelden (Social Return Of Investment), die vrijkomen uit contractafspraken die de gemeente Haarlem heeft gemaakt met externe partijen.

Kern-activiteiten Het programma ‘Werk’ bestaat uit een drietal kernactiviteiten.

- Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
- Uitvoering ‘Beschut werk’
- Duurzame activiteiten gericht op werk

Met een begroot aantal personen van gemiddeld 575 is de Wsw nog steeds het grootste onderdeel van Spaarne Werkt. Met de komst van de Participatiewet is instroom in de Wsw echter niet langer mogelijk en neemt de populatie Wsw-ers ieder jaar af. Daar staat tegenover dat het aantal medewerkers vanuit ‘Beschut werk’, de nieuwe doelgroep uit de Participatiewet, geleidelijk toeneemt naar 122 personen in 2024. Hoewel deze medewerkers goed kunnen worden ondergebracht binnen de bedrijfsactiviteiten van Spaarne Werkt hebben zij wel een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en derhalve een meer behoefte aan begeleiding. Omdat de toegevoegde waarde in geld van deze populatie substantieel lager ligt dan dat van de reguliere Wsw’ers, is aanvullende financiering nodig om de kosten van de werkplek en organisatie te dekken.

Wsw'ers en 'Beschut werkenden, maar ook cliënten meer gericht op re-integratie, kunnen ook worden ingezet op duurzame activiteiten gericht op werk, een specifiek bedrijfs onderdeel binnen het programma 'Werk'. Met de duurzame activiteiten gericht op werk, waar onder andere de kringloopwinkels van de 'Snuffelmug' en kleding-sorteren zijn ondergebracht, wordt niet alleen een bijdrage geleverd aan de sociaal-/ maatschappelijke doelstelling maar ook aan een meer duurzame samenleving.

3.1 Programmarekening 'Werk'

De programmarekening van het programma 'Werk' is in navolgend overzicht weergegeven en komt voor 2024 uit op een exploitatieresultaat van € 308.546 positief.

Programmarekening 'Werk':

(bedragen in Euro)	2024 Begroting	2023 Begroting	2022 Begroting
Opbrengsten			
Bruto omzet	12.528.153	11.775.524	12.690.162
Directe kosten	2.184.400	1.765.874	2.006.095
Netto omzet	10.343.753	10.009.650	10.684.067
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten	18.441.023	17.288.522	17.208.551
Overige opbrengsten	3.187.422	2.397.777	1.702.131
Totaal opbrengsten	31.972.199	29.695.948	29.594.750
Personeelskosten Wsw			
Bruto lonen	13.598.899	13.662.622	14.312.301
Sociale lasten en pensioenpremies	3.677.855	3.697.969	3.873.935
Overige kosten	744.666	792.068	864.778
Totaal personeelskosten Wsw	18.021.420	18.152.658	19.051.013
Personeelskosten 'Beschut werk'			
Bruto lonen	2.237.135	1.622.951	1.233.445
Sociale lasten en pensioenpremies	679.021	537.702	415.658
Overige kosten	87.533	73.162	54.644
Totaal personeelskosten 'Beschut werk'	3.003.689	2.233.815	1.703.747
Personeelskosten ambtelijk			
Bruto lonen	4.449.645	4.161.129	3.724.299
Sociale lasten en pensioenpremies	1.514.236	1.139.087	1.196.086
Overige kosten	425.212	395.784	469.131
Totaal personeelskosten ambtelijk	6.389.092	5.696.000	5.389.515
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten vaste activa	746.058	802.693	701.941
Rente	90.000	65.704	73.400
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	712.947	470.500	519.770
Onderhoudskosten	1.565.100	926.000	940.882
Kosten energie	787.558	586.125	566.712
Belastingen en verzekeringen	424.418	361.063	332.804
Algemene kosten	915.473	768.493	682.069
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	5.241.555	3.980.578	3.817.577
Doorbelaste kosten	-367.103	-367.103	-367.103
Totaal kosten	32.288.653	29.695.948	29.594.750
Exploitatieresultaat	-316.454	-	-
	625.000	-	-
Resultaat	308.546	-	-

3.2 Toelichting

De netto omzet is een belangrijke beïnvloedbare variabele om te komen tot een goed financieel resultaat. Binnen het programma 'Werk' wordt met een zeer gediversificeerde portfolio van bedrijfsactiviteiten netto omzet gerealiseerd, zoals weergegeven in onderstaand overzicht:

Opbrengsten programma 'Werk':

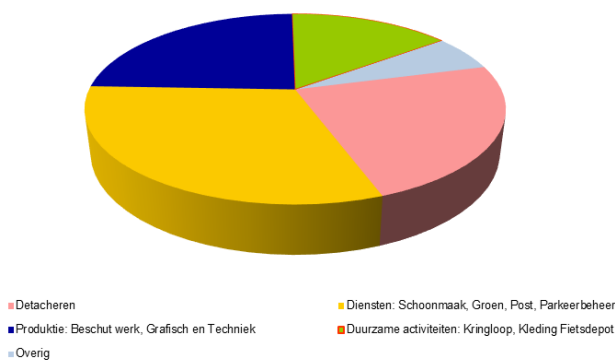
(bedragen in Euro)	2024 Begroting	2023 Begroting	2022 Begroting
Netto omzet			
Detacheren	2.299.600	2.399.600	2.824.000
Schoonmaak	832.000	660.500	627.000
Groen	1.540.000	1.223.000	1.565.000
Post	668.000	673.842	724.313
Parkeerbeheer en fietsenwerk	335.000	332.000	322.500
Beschut werk	1.480.000	1.474.000	1.600.400
Techniek	325.000	690.000	805.000
Grafisch	650.000	519.000	615.000
Duurzame activiteiten: kringloop en kleding	1.458.500	1.414.370	1.065.243
Duurzame activiteiten: fietsdepot	158.000	150.000	70.035
Overige activiteiten	597.653	473.338	465.577
Totaal netto omzet	10.343.753	10.009.650	10.684.067
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten Wsw	18.441.023	17.288.522	17.208.551
Overige opbrengsten			
Loonkostensubsidie uit BUIG	1.114.638	1.161.850	872.248
Aanvullende financiering 'Nieuw beschut werk'	1.530.776	711.246	580.403
Vergoeding begeleidingskosten (IUSD)	483.151	474.681	249.480
Overige opbrengsten	58.857	50.000	-
Totaal overige opbrengsten	3.187.422	2.397.777	1.702.131
Totaal opbrengsten	31.972.199	29.695.948	29.594.750

De variëteit aan bedrijfsactiviteiten is enerzijds van belang om de medewerkers op een zo goed mogelijk passende werkplek te kunnen plaatsen, zodat zij de kans krijgen om zich verder te ontwikkelen en anderzijds komen de medewerkers daarmee het beste tot hun recht en zijn zij in staat om ook in financieel opzicht een zo hoog mogelijke netto toegevoegde waarde te realiseren.

De netto omzet laat in 2024 een toename zien van € 330.504 ten opzichte van de begroting 2023. Wat opvalt is dat de ontwikkeling van de omzet per bedrijfs onderdeel of werksoort sterk varieert. Zo zijn de onderdelen Groen en Schoonmaak nog in staat om de netto omzet te verhogen door een goede samenstelling van opdrachten en contracten met de daarvoor benodigde mankracht. Voor Grafisch zijn het vooral de verbeterde marktomstandigheden die tot een hoge omzetverwachting leiden. Voor alle overige bedrijfs onderdelen geldt dat, ondanks een gepaste indexering van de prijzen voor diensten en producten vanwege de inflatie, de netto omzet min of meer op gelijk ni-

veau ligt als dat van 2023 of zelfs lager. Dit houdt verband met het feit dat de krimp van de Wsw, in combinatie met de afname van de inzetbaarheid van de doelgroep, het effect van de geplande prijsverhogingen (indexering) nagenoeg volledig opheffen. De afname van de inzetbaarheid heeft vooral te maken met het feit dat de gemiddelde leeftijd van deze populatie steeds verder toeneemt, waardoor het verdienvermogen onder druk staat. De instroom van cliënten vanuit de nieuwe doelgroep 'Beschut werk', waarvan het verdienvermogen een stuk lager ligt, is niet voldoende om deze afname te compenseren. Deze problematiek is daarom nadrukkelijk geadresseerd in de eerdergenoemde ontwikkelagenda.

Netto omzet per bedrijfsonderdeel gevisualiseerd

Overigens presteert Spaarne Werkt nog steeds goed in vergelijking tot de bedrijven in de SW-branche voor wat betreft de gerealiseerde opbrengsten per medewerker. Op basis van de sectorinformatie 2021 van branchevereniging Cedris kan voor de branche als geheel worden uitgegaan van een bruto omzet van gemiddeld € 12.300 per fte. De bruto omzet per fte van het Spaarne Werkt bedroeg € 15.576 in 2021. Dit is € 3.276 meer en ruim boven het sectorgemiddelde. De productiviteit per medewerker is daarmee hoog in perspectief van de branche en zal in 2024 naar verwachting uitkomen op ruim € 19.600 per fte. De reden van deze hogere productiviteit ligt vooral in de goede samenstelling van de activiteitenportfolio en de regionale setting van Spaarne Werkt.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten; de loonkostensubsidie, de aanvullende financiering 'Beschut werk' en de vergoeding begeleidingskosten zijn gerelateerd aan de uitvoering van 'Beschut werk'. De toename van de overige opbrengsten van € 790.000 in 2024 wordt verklaard door de toename van het aantal cliënten van deze doelgroep en de financiering die hiermee samenhangt.

Personeelskosten Wsw en Beschut werk De personeelskosten Wsw en ‘Beschut werk’, opgeteld circa € 21 miljoen, leggen een fors beslag op de begroting van het programma ‘Werk’. De hoogte van de personeelskosten van het zogenaamde regeling-gebonden personeel wordt echter volledig bepaald door de afspraken die voortvloeien uit de van toepassing zijnde cao’s. De afname van de loonkosten van de Wsw met € 131.000, ten opzichte van de begroting 2023, is veel lager dan je op grond van de uitstroom van Wsw’ers in 2024 zou verwachten. Dit heeft te maken met de recentelijke verhoging van het minimumloon met 10,15%, die de loonkosten fors verhoogd en het effect van de uitstroom dus deels ongedaan maakt. Ook bij de populatie ‘Beschut werk’ zorgt de verhoging van het minimumloon voor een toename van de loonkosten, naast het feit dat deze populatie ook toeneemt door nieuwe aanwas.

Het resterende deel van de kosten, circa € 10,6 miljoen, bestaat uit de kosten van de organisatie van het programma ‘Werk’. Dit betreft de personeelskosten van de ambtelijke medewerkers € 6,4 miljoen, de overige bedrijfskosten € 4,6 miljoen en de doorbelaste kosten € 0,37 miljoen. De toename van de personeelskosten van het ambtelijk personeel is reeds in paragraaf 2.2 toegelicht.

Vanuit financieel perspectief gezien is de belangrijkste opgave voor het management om met de te realiseren ‘eigen’ netto omzet, de kosten van de organisatie tezamen met het tekort op de financiering van de Wsw, zo veel als mogelijk af te dekken. Dit tekort op de financiering van de Wsw, het zogenaamde negatieve subsidieresultaat, is altijd een doorn in het oog van veel SW-bedrijven geweest. De verwachting is echter dat in 2024 het tekort vrijwel geheel is teruggebracht naar nog slechts circa € 25.000. Daarmee wordt een trend die zich vele jaren heeft afgetekend omgekeerd.

Formatie De begrote personele bezetting voor het programma ‘Werk’ bestaat in 2024 uit 71,5 fte, wat overeenkomt met 82 personen. In deze bezetting zijn opgenomen de werkbegeleiders, de teamleiders en ondersteunende afdelingen voor het programma ‘Werk’ maar ook het personeel van de staf en management van het gehele Spaarne Werkt. De komende jaren zal de personele bezetting geleidelijk afnemen vanwege de krimpende organisatie.

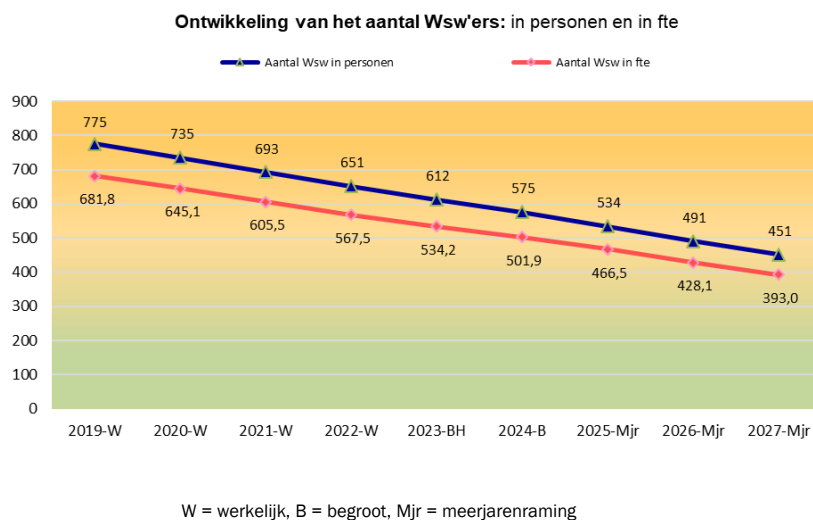
Doorbelaste kosten De doorbelaste kosten betreffen de kosten voor management, ondersteuning (HRM, financiën, salarisverwerking en ICT) en huisvesting. Deze kosten zijn verantwoord binnen het programma ‘Werk’ voor de afgenomen diensten doorbelast aan de programma’s ‘Re-integratie’ en ‘Jongeren’.

3.3 Bedrijfsonderdelen programma ‘Werk’ nader belicht

3.3.1 Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

SW-formatie

De Wsw-populatie neemt, zowel landelijk als ook bij Spaarne Werkt, sinds de beëindiging van de Wsw trendmatig af. Zo zal de SW-formatie naar verwachting verder krimpen van gemiddeld 612 personen in 2023 naar 575 Wsw’ers in 2024, een afname van 37 personen, 33,6 fte. In onderstaande grafiek is het verloop van de SW-formatie over de jaren 2019 tot en met 2027 weergegeven:

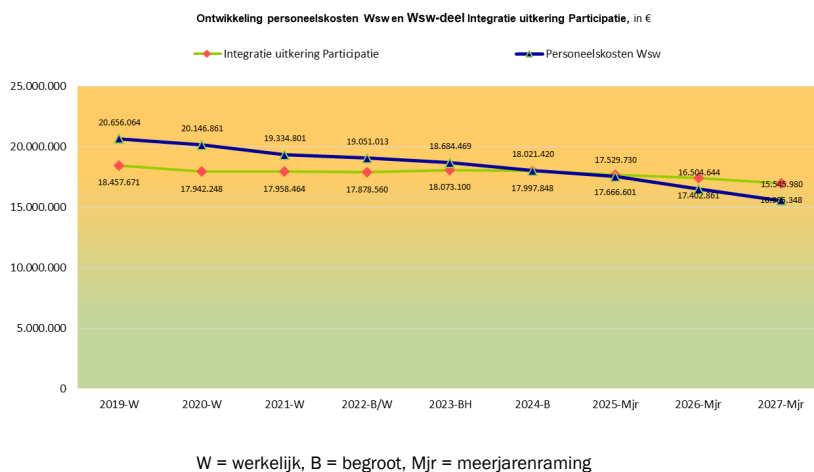

In het begrotingsjaar 2024 stromen er naar verwachting gemiddeld circa 37 SW-medewerkers uit, wat overeenkomt met 6,5 procent van de populatie. Deze afname ligt in lijn met de afgelopen jaren en met de landelijke trends. Ook na 2024 zal deze trendmatige uitstroom doorzetten. De uitstroom zal nog worden versneld door “de regeling vervroegd uittreden” (RVU), die voortvloeit uit de cao-Wsw. Dit effect van snellere uitstroom was vooral merkbaar in de jaren 2021 en 2022, vanwege de invoering van deze regeling en de hiermee samenhangende inhaalslag. Met deze hogere uitstroom is in de voorliggende cijfers ook rekening gehouden.

Wsw-deel
Integratie-uitkering Participatie niet toereikend

De subsidie die SW-bedrijven van de gemeenten ontvangen, het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie, is al jaren niet toereikend om de volledige personeelskosten van de Wsw volledig te dekken. Enerzijds worden de personeelskosten van de SW-medewerkers bepaald door de, op landelijk niveau, af te sluiten cao voor de Wsw. Anderzijds komt de toekenning van het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie tot stand op basis van een verdeelmodel, wat mede afhankelijk is van beleidsmatige keuzes op ‘Haags niveau’. Het hierdoor ontstane subsidietekort is daarmee een gegeven. Spaarne Werkt noch de aangesloten gemeenten hebben daadwerkelijk invloed op de

hoogte van de loonkosten of de subsidie. In onderstaande grafiek is het verloop van de personeelskosten Wsw in relatie tot het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie over de jaren weergegeven:

Het 'subsidietekort Wsw' wordt voor 2024 becijferd op € 23.572 negatief. Dit is een opmerkelijk gegeven omdat het subsidieresultaat in de afgelopen jaren structureel steeds forse tekorten liet zien. Uit bovenstaande grafiek blijkt echter dat het 'subsidietekort Wsw', in tegenstelling tot de jaren voor 2021, waarin het tekort relatief toenam, de komende jaren juist lijkt af te nemen. Het omslagpunt ligt in 2024 waarin de subsidie vrijwel gelijk is aan de loonkosten van de Wsw. Een effect wat hieraan mogelijk bijdraagt is het feit dat de budgetruimte die op landelijk niveau beschikbaar komt, door een hogere uitstroom van Wsw'ers ten opzichte van de ramingen, niet wordt gekort maar verdeeld wordt over de resterende populatie. Dit is een belangrijke ontwikkeling die ertoe bijdraagt de uitvoering van de Wsw voor de aangesloten gemeenten zoveel als mogelijk kostendekkend te maken. Of de hiervoor geschetste ontwikkeling zich inderdaad zal voordoen is uiteraard geheel afhankelijk van de ontwikkeling van de loonkosten en verdere besluitvorming over de hoogte van de Integratie uitkering participatie op het Ministerie. Een ontwikkeling die mogelijk nog roet in het eten kan gooien betreft het wegvallen van het Lage inkomensvoordeel (LIV) per 2025. Voor 2024 is deze regeling nog wel van kracht en is hiervoor een bedrag begroot van € 358.800.

Inzetbaarheid en verdienvermogen Wsw De komende jaren neemt het verdienvermogen van de Wsw-populatie verder af als gevolg van de krimpende SW-formatie en de verminderde inzetbaarheid van deze doelgroep. Wat hierbij een steeds belangrijkere rol speelt is de steeds ouder worden populatie van de Wsw. De gemiddelde leeftijd neemt jaarlijks toe en meer dan 58% van Wsw'ers 55 jaar of ouder, peildatum 1-1-2023.

Uitvoeringskosten Wsw De aangesloten gemeenten dragen elk voor hun deel bij in de uitvoeringskosten van de Wsw. Het totaal van de uitvoeringskosten is de optelsom van alle opbrengsten en kosten die gerelateerd zijn aan de uitvoering van de Wsw en de overige programma's, inclusief de loonkosten Wsw. De bijdrage per deelnemende gemeente is bepaald aan de hand van de verhouding van de bedragen van het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie 2024. Dit is onder andere gebaseerd op de bedragen uit de meest recente gemeentecirculaire van 2022. De aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten bedraagt voor 2024 ad. € 443.175. Dit is een toename van € 232.842 ten opzichte van de begroting 2023, waar de aanvullende bijdrage € 210.333 bedroeg.

De bedragen van de Integratie-uitkering Participatie 2024 zijn een voorlopige inschatting van de voor 2024 van het Ministerie te ontvangen bedragen. Hierbij is rekening gehouden met een bijstelling van de Integratie-uitkering Participatie, welke overeenkomt met de indexering van de loonkosten Wsw. In deze begroting is derhalve als uitgangspunt genomen dat de door de gemeenten te ontvangen Integratie-uitkering Participatie en de loonkosten Wsw met eenzelfde bedrag worden verhoogd. De ervaring leert dat de systematiek, waarbij Integratie-uitkering Participatie niet wordt geïndexeerd, een onjuist en een te negatief beeld geeft van de tekorten zoals die zich in de komende jaren kunnen voordoen. Bij het opstellen van de gemeentelijke begroting kan dit tot ongewenste effecten leiden. Wij achten het zeer reëel, ook gezien de systematiek die het Ministerie voor de bijstelling van het Participatiebudget hanteert, dat de bijstelling van de budgetten op bovenstaande wijze zal plaatsvinden. In onderstaande tabel is de bijdrage in de uitvoeringskosten per gemeente weergegeven:

Bijdrage gemeenten uitvoeringskosten:

	<u>Wsw-deel IUSD</u>	<u>Aanvullende bijdrage gemeenten</u>	<u>Bijdrage uitvoeringskosten</u>
Gemeente Bloemendaal	697.601	17.246	714.848
Gemeente Haarlem	15.457.023	380.185	15.837.208
Gemeente Heemstede	1.250.394	30.024	1.280.418
Gemeente Zandvoort	592.829	15.720	608.549
Totaal bijdrage uitvoeringskosten Wsw	<u>17.997.848</u>	<u>443.175</u>	<u>18.441.023</u>

3.3.2 Uitvoering 'Beschut werk'

Uitvoering Beschut werk

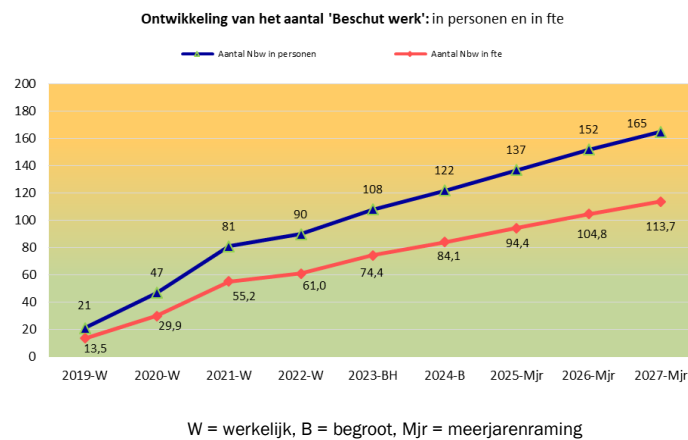
Met de inwerkingtreding van de Participatiewet is de toelating tot de Wsw beëindigd en stromen er geen nieuwe Wsw'ers meer in. Tegelijkertijd met de beëindiging van de instroom is met de invoering van de Participatiewet de mogelijkheid gecreëerd voor 'Beschut werk'. 'Beschut werk' is expliciet als instrument in de Participatiewet opgenomen vanuit oogpunt dat er altijd een groep mensen is die wel kan werken, maar uitsluitend in een beschutte omgeving. Het gaat hierbij om mensen die een dusdanige mate van begeleiding en/of aanpassing van het werk nodig hebben, dat dit redelijkerwijs niet van een werkgever kan worden verwacht. De gemeenten schakelen Spaarne Werkt in om deze regeling uit te voeren waarbij de cliënten uit de doelgroep 'Beschut werk' binnen het programma 'Werk' op verschillende bedrijfsonderdelen worden ingezet.

De doelgroep 'Beschut werk' betreft mensen die weliswaar arbeidsvermogen hebben maar die (nog) niet in een reguliere baan kunnen werken, ook niet met extra begeleiding en ondersteuning. Zij hebben uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. Dit brengt met zich mee dat de gemiddelde kosten per werkplek hierdoor aanzienlijk hoger liggen dan die van de reguliere Wsw-medewerker.

Bij de intake van kandidaten van de doelgroep 'Beschut werk' wordt door de assessoren van het onderdeel re-integratie veel aandacht besteed aan de inzetbaarheid van de betreffende kandidaten. Er wordt goed beoordeeld op welke werksoorten deze mensen kunnen worden geplaatst. Uit ervaring blijkt dat niet alle werksoorten even geschikt zijn voor deze mensen. Echter omdat Spaarne Werkt beschikt over een breed palet aan werksoorten zijn er voldoende mogelijkheden om deze mensen goed in te passen in de leer- werkprocessen en werksoorten die worden geboden, al dan niet met de benodigde werkplekaanpassingen. Per ultimo 2022 zijn er 93 Beschutwerkplekken gerealiseerd, een toename van 7 personen ten opzichte van de stand ultimo 2021. Plaatsing vindt vooral plaats binnen het bedrijfsonderdeel 'Beschut werk' en relatief minder binnen andere bedrijfsonderdelen zoals Groen en Detacheren.

Formatie Beschut Werk

Voor de begroting wordt uitgegaan van gemiddeld 122 personen in 2024, hetgeen overeenkomt met 79,2 fte. Zoals blijkt uit onderstaande grafiek zal de instroom de komende jaren geleidelijk doch gestaag zal doorzetten. De officiële taakstelling van het Ministerie voor het aantal Beschut werkplekken dat moet worden aangeboden bedraagt op basis van een eigen prognose 138 personen (31 uur per week), voor alle GR-gemeenten tezamen in 2024. Dit betekent dat er gekeken vanuit de taakstelling nog ruimte is voor verdere toelating van kandidaten. Of deze ruimte daadwerkelijk zal worden ingevuld is vooral afhankelijk van het aantal positieve indicaties 'Beschut werk' die zullen worden toegekend.

Kosten en financiering

De kosten van de uitvoering van 'Beschut werk' en de financiering daarvan, is nadrukkelijk een punt van aandacht. De kosten bestaan voor het overgrote deel uit loonkosten, circa € 3 miljoen. Daarnaast worden uitvoeringskosten gemaakt voor (intensieve) begeleiding, noodzakelijke werkplekaanpassingen en reguliere infrastructuur. De loonkosten worden bepaald door de arbeidsvoorwaarden zoals die zijn overeengekomen door de VNG en vakbonden en zijn vastgelegd in de 'cao Aan de Slag'. Deze cao voorziet onder andere in een salariëring op het niveau van het minimum loon of, afhankelijk van de inschaling, iets daarboven en een pensioenregeling bij het PWRI. De loonkosten 'Beschut werk' zullen in 2023 fors toenemen, evenals de loonkosten van de Wsw, als gevolg van de verhoging van het minimumloon. Dit werkt door in de loonkosten voor 2024. Op de hoogte van de loonkosten heeft Spaarne Werkt nauwelijks invloed.

Aan de kant van de financiering wordt het voor werkgevers voordeliger gemaakt om deze medewerkers in dienst te nemen door middel van het verstrekken van een loonkostensubsidie (LKS). De hoogte van de LKS wordt bepaald aan de hand van een objectieve loonwaarde-meting die door het UWV wordt uitgevoerd. Daarbij geldt een minimumloonwaarde van 30% en een maximum van 70%. De LKS wordt voor 2024 begroot op circa € 1,5 miljoen. De loonkostensubsidie die Spaarne Werkt ontvangt is echter bij lange na niet toereikend om de loonkosten, tezamen met de kosten voor de organisatie van de uitvoering van 'Beschut werk', volledig te dekken. Per fte 'Beschut werk' resteert gemiddeld een tekort van ruim € 13.256, na toerekening van alle kosten van de organisatie.

Dit tekort, wat voor 2024 per saldo uitkomt op circa € 1,15 miljoen, dient te worden afgedekt met additionele financiering voor deze doelgroep, zodat de exploitatie van het programma 'Werk' ook op dit onderdeel kostendekkend is. Het feit dat de uitvoering van 'Beschut werk' structureel niet kostendekkend is, is overigens een landelijk bekend probleem. Het Ministerie SZW laat daarom, door 'APE Significant', een onderzoek uitvoeren naar de werkelijke kosten van Beschut werk. Daarnaast kijkt het Ministerie naar een andere verdeling van het aantal plekken voor de taakstelling van Beschut werk. Dit in verband met het

feit dat de huidige taakstelling niet altijd goed aansluit bij de behoefte van de gemeenten. Sommige gemeenten hebben een tekort aantal plekken en anderen een overschot. Hopelijk leidt dit alles tot een structureel betere financiering in de komende jaren.

Het tekort 'Beschut werk' legt een zware last op het beschikbare Participatiebudget van de deelnemende gemeenten en noodzaakt tot efficiënte uitvoering van deze regeling. In samenwerking met de deelnemende gemeenten wordt daarom toegewerkt naar een betere kostendekking van 'Beschut werk'. Hiertoe is eerder, in de begroting van 2023, een ontwikkelopgave gedefinieerd waarbij op meerdere fronten aan verbeteringen wordt gewerkt zoals, het verbeteren van de systematiek van loonwaardebepaling (in samenwerking met het UWV), het verhogen van de loonkostensubsidie, het optimaliseren van de inzetbaarheid en verdien capaciteit en een efficiëntere uitvoering en begeleiding van deze doelgroep. Uit de ervaringscijfers van afgelopen periode blijkt duidelijk dat deze ontwikkelopgave zeer moeilijk te realiseren is. Tot op heden is er nog geen verbetering zichtbaar. De verklaring hiervoor is drieledig. Ten eerste wordt de hoogte van de loonwaarde van nieuw beschut werkenden systematisch te hoog vastgesteld door het UWV. Dit heeft tot gevolg de loonwaarde in de praktijk in bijna alle gevallen lager uitvalt dan de door het UWV vastgestelde loonwaarde. Hierdoor wordt minder loonkostensubsidie verkregen. Zo werd in 2022 nog uitgegaan van meer dan 52% loonkostensubsidie en ligt dit percentage inmiddels ver onder de 50%. Ten tweede ligt het verdienvermogen van deze doelgroep veel lager in vergelijking tot de Wsw. Een goede indicator hiervoor is het aantal gedetacheerde medewerkers. Dit lag per ultimo 2022 op slechts 3,3 fte, op een totale populatie van 64 fte. De bijbehorende detachingsvergoeding lag op circa € 6.000 per jaar, nog minder dan de helft van de Wsw. En als laatste is ook een efficiëntere uitvoering moeilijk te realiseren. Het ziekteverzuim bedroeg in 2022 meer dan 16%. Dit legt een zware last op verzuimbegeleiding en de planning en organisatie van het werk wat een efficiëntere uitvoering bemoeilijkt.

3.3.3 Duurzame activiteiten gericht op werk

Met de oprichting van Spaarne Werkt als participatiebedrijf is besloten om ook de waardevolle duurzame activiteiten die zijn gericht op werk binnen één entiteit onder te brengen. Met deze strategische keuze wordt een tweeledige maatschappelijke doelstelling gerealiseerd. Enerzijds zijn deze activiteiten ondersteunend aan de realisatie van de doelstellingen van de Participatiewet, omdat wordt voorzien in gevarieerde leer-werkplekken met een reële kans op uitstroom naar regulier werk. Anderzijds worden met deze activiteiten ook duurzaamheidsdoelstellingen gerealiseerd, zoals het hergebruik van textiel en ingezamelde huisraad, het scheiden van waardevolle afvalstromen en hergebruik van materialen. De duurzame activiteiten bestaan uit de volgende onderdelen:

- Kledingsortering

- Kringloopactiviteiten van de 'Snuffelmug'
- Fietsdepot

Kringloop en Kleding-sorteren De kringloopactiviteiten van de 'Snuffelmug', in combinatie met kledingsortering, realiseren met ruim € 1,46 miljoen het grootste deel van de netto omzet van de duurzame activiteiten. Deze opbrengst wordt verkregen met de kringloopwinkels van de 'Snuffelmug' in Schalkwijk en Heemstede, die regionaal een goede bekendheid genieten met een vaste toestroom van klanten en daaruit voortvloeiende inkomsten. Op drukke dagen komen er in de 'Snuffelmug' in Schalkwijk meer dan 500 betalende klanten per dag, waarbij navenante omzetten worden gerealiseerd.

Formatie De formatie van de kringloopactiviteiten van de 'Snuffelmug' en kledingsortering wordt en werd ingevuld met een gevarieerd palet aan arbeidskrachten, van vaste krachten, Wsw'ers en Beschut werkenden tot en met vrijwilligers. In het voorgaande is reeds aangegeven dat de personele behoefte bij uitstek ook kan worden ingevuld met mensen uit de doelgroep van de LKS- en garantiebannen. Aan deze doelgroep van de Participatiewet is een zeer dringende behoefte, echter tot op heden blijkt dit erg lastig. Dit gegeven, tezamen met het feit dat met de invoering van de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) het veel moeilijker heeft gemaakt om op flexibele basis en tegen beperkte kosten personeel in te huren, heeft het aantal fte's dat op reguliere basis moet worden ingehuurd doen toenemen. Dat verklaart de toename van de vaste formatie met 6,7 fte naar in totaal 13,1 fte in de begroting 2024. Hierbij dient opgemerkt en benadrukt te worden dat benodigde formatie feitelijk nog circa 10 tot 15 fte hoger ligt. Hier ligt dus niet alleen een grote uitdaging en tevens kans om op de begrote personeelskosten te besparen en mensen te toe te leiden naar de arbeidsmarkt, maar vormt tevens een substantieel risico voor de begroting.

Een aandachtspunt is voorts de geplande herontwikkeling van het "Belcanto-terrein", waar de 'Snuffelmug' in Schalkwijk is gevestigd. De verhuurder van dit pand heeft al ten weten dat dit pand in ieder geval tot medio 2024 beschikbaar is voor huur en mogelijk nog iets langer. Een verhuizing van deze locatie, die op de niet al te lange termijn in het verschiet ligt, kan invloed hebben op de te realiseren winkelomzet. In de begroting 2024 is ervan uit gegaan dat een mogelijke verhuizing goed kan worden opgevangen en dat de invloed op de te realiseren omzet gering is.

Het onderdeel kleding-sorteren maakt momenteel een opleving door en is herstellende van de nadelige effecten van de coronacrisis. Dit komt tot uitdrukking in hogere textielprijzen en betere afzetmogelijkheden op de markt voor tweedehands textiel. Dit geeft meer vertrouwen voor de toekomst voor dit bedrijfsonderdeel, wat inmiddels goed is gepositioneerd. Met de gemeente Haarlem zijn ook goede afspraken gemaakt voor de inzameling van huisraad en textiel. Dit is meerjarig en contractueel vastgelegd. Daarmee is een goede financiële basis gelegd voor de komende periode en een grotere mate van zekerheid ten aanzien van een positief resultaat uit bedrijfsuitoefening.

Fietsdepot Ook voor het fietsdepot is met de gemeente Haarlem een meerjarig contract afgesloten voor de uitvoering en bemensing hiervan. Dit omvat het transport, de opslag en de duurzame verwerking van verwijderde fietsen. De activiteiten rond het fietsdepot worden in nauwe samenwerking met de gemeente uitgevoerd en bemenst met medewerkers uit de doelgroep van de Participatiewet die op verschillende onderdelen worden ingezet. Hiermee draagt het fietsdepot bij aan het vergroten van de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast krijgen de opgehaalde fietsen een duurzame bestemming, hetzij als tweedehands fiets, hetzij voor hergebruik van onderdelen of door middel van recycling van bruikbare materialen. Het fietsendepot werkt met een geheel sluitende begroting en realiseert een netto omzet van circa € 158.000.

3.4 Maatschappelijke impact

Los van het feit dat de uitvoering van de Wsw en 'Beschut werk' gemeentelijke taken zijn die uit de wet voortvloeien, heeft het programma 'Werk' een grote maatschappelijk impact. Meer dan 750 mensen uit de regio ontlenen eigenwaarde aan participatie door middel van zinvol en betaald werk. Er wordt mensen reële kansen geboden op verdere ontwikkeling en perspectief op werk.

**Sociaal ontwikkel-
bedrijf** Voor de sociale ontwikkeling van deze mensen worden allerlei trajecten ingezet, zoals begeleiding, training en scholing, werken in een beschermde werkomgeving, groep- en individuele detachering of zelfs directe plaatsing op een zelfstandige baan in het bedrijfsleven. Dit leidt uiteindelijk tot persoonlijke groei wat zich vertaalt in meer welzijn, een betere gezondheid, een betere toekomst voor kinderen en minder criminaliteit. Kortom een meer inclusieve samenleving. Een onderdeel van de sociale ontwikkeling van deze mensen, met veelal beperkte capaciteiten, is ook de mogelijkheid om terug te kunnen vallen als het even niet lukt. Daarmee wordt voorkomen dat mensen langer uit de roulatie zijn en daardoor niet meer kunnen participeren.

De medewerkers van het programma 'Werk' worden ingezet op uiteenlopende bedrijfsactiviteiten en werksoorten. Deze diversiteit maakt het mogelijk dat medewerkers kunnen worden geplaatst op werkplekken waar zij het best tot hun recht komen en waar zij daadwerkelijk toegevoegde waarde hebben. Niet alleen voor zichzelf maar vooral ook voor de bedrijven en organisaties waarvoor het werk wordt gedaan of waar zij middels detachering zijn geplaatst. Daar komt bij dat de bedrijfsactiviteiten die gericht zijn op duurzaamheid niet alleen voorzien in zinvol werk, waarmee invulling wordt gegeven aan sociale ontwikkeling, maar ook bijdragen aan de maatschappelijke opgave rond duurzaamheid.

Duurzaamheid Op het vlak van duurzaamheid wordt door het onderdeel kleding-sorteren jaarlijks meer dan 700.000 kilo textiel verwerkt. Na een zorgvuldig sorteerproces wordt de bruikbare kleding afgezet in de eigen kringloopwinkels of bij derden met duurzame of soci-

ale doelstellingen en initiatieven. Reststromen die niet geschikt zijn voor product of grondstof worden hergebruikt. Opgeteld wordt meer dan 90% van de ingezamelde textiel opnieuw gebruikt en slechts 10%, circa 70.000 kilo, wordt gescheiden aangeboden aan de regionale afvalverwerking. Deze circulaire aanpak wordt ook gehanteerd bij de inzameling van huisraad met de kringloopactiviteiten, op jaarbasis zo'n 800.000 kilo. De ingezamelde huisraad wordt ingeleverd bij de kringloopwinkels of aan huis opgehaald. Na sortering wordt ongeveer de helft van de ingeleverde huisraad als product verkocht, voornamelijk in de eigen kringloopwinkels, en vindt daarmee een nieuwe eigenaar. Mensen met een smalle beurs kunnen zichzelf voorzien van de noodzakelijke huisraad. Ruim 35% wordt gescheiden en in relevante stromen zoals hout, plastic, metaal, glas etc. gescheiden aangeboden aan de regionale afvalinzameling voor hergebruik van grondstoffen. Slechts circa 10% is niet geschikt voor grondstof voor hergebruik en wordt als restafval aangeboden bij de afvalverwerking.

4 Programma 'Re-integratie'

Kern-activiteiten Het bedrijfsonderdeel dat zich richt op het programma 'Re-integratie' heeft zich gespecialiseerd in het naar werk toeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het betreft vooral de doelgroepen van de Participatiewet, maar met name diegenen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Ondanks de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, waar momenteel sprake is van een grote vraag naar gekwalificeerd personeel en een mismatch tussen de vraag en het aanbod, is het desondanks voor de betreffende doelgroep nog steeds erg moeilijk om aan betaald werk te komen. Dit is echter wel het moment om met de nodige extra inspanning ook deze categorie mensen verder te helpen. Op landelijk niveau wordt dit erkend en worden de randvoorwaarden geschept om dit te bewerkstelligen.

Uit ervaringscijfers blijkt dat de omvang van de groep werkzoekenden met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt zo rond de 900 personen ligt, wat zich vertaalt in een overeenkomstig aantal re-integratietrajecten. Dit is voor het Participatiebedrijf van belang voor het invullen van de programma's en het alloceren van de financiële middelen. Afhankelijk van de conjunctuur, situatie op de arbeidsmarkt en andere maatschappelijk ontwikkelingen kan dit aantal uiteraard variëren. Een inschatting van het aantal aanmeldingen voor re-integratietrajecten wordt jaarlijks in gezamenlijk overleg tussen gemeenten en het Participatiebedrijf bepaald. De opdracht voor het Participatiebedrijf is om zoveel mogelijk werkzoekenden uit deze groep te begeleiden en te plaatsen op een betaalde baan. Afspraken over de doelgroep met een arbeidsbeperking die geplaatst kan worden op een garantiebaan bij een reguliere werkgever, vallen hier ook onder. De doelstelling voor de begroting 2024 is dat circa 50% van de werkzoekenden, die in een re-integratietraject worden opgenomen, uitstroomt naar betaald werk. De afspraken hierover worden jaarlijks nader uitgewerkt en vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst en liggen geheel in lijn met de uitgangspunten uit het meerjaren-kaderprogramma.

4.1 Programmarekening 'Re-integratie'

Programmarekening:

(bedragen in Euro)	2024 Begroting	2023 Begroting	2022 Begroting
Opbrengsten			
Bruto omzet	3.171.363	2.493.453	2.398.818
Directe kosten	190.000	211.230	224.823
Netto omzet	2.981.363	2.282.223	2.173.996
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten	-	-	-
Overige opbrengsten	232.442	401.221	522.226
Totaal opbrengsten	3.213.806	2.683.444	2.696.222
Personeelskosten ambtelijk			
Bruto lonen	2.056.682	1.731.070	1.409.717
Sociale lasten en pensioenpremies	693.280	474.033	555.404
Overige kosten	111.538	118.899	316.150
Totaal personeelskosten ambtelijk	2.861.500	2.324.001	2.281.271
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten vaste activa	2.458	2.817	8.849
Rente	-	-	-3.600
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	-	3.851	1.823
Onderhoudskosten	22.000	-	23.345
Kosten energie	-	-	-
Belastingen en verzekeringen	-	-	-
Algemene kosten	139.567	63.500	95.258
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	164.025	70.168	125.675
Doorbelaste kosten	289.276	289.276	289.276
Totaal kosten	3.314.801	2.683.444	2.696.222
Exploitatieresultaat	-100.995	-	-

4.2 Toelichting

Het programma re-integratie werkt met een nagenoeg sluitende begroting voor 2024. Zowel de begrote opbrengsten als de kosten nemen, min of meer in gelijke mate, toe als gevolg van indexeringen.

De belangrijkste inkomsten, circa € 3 miljoen netto omzet, worden verkregen uit de re-integratiedienstverlening voor de aangesloten gemeenten. Jaarlijks worden met de betreffende gemeenten de re-integratiedoelstellingen nader uitgewerkt en vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst. De dienstverlening omvat de intake, assessments, bemiddeling en plaatsing van met name mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt,

waaronder ook statushouders en inwoners met een indicatie banenafspraken.

De dienstverlening voor 'Beschut werk', de nieuwe doelgroep van de Participatiewet, neemt in belang verder toe. Re-integratie organiseert hiervoor assessments en jobcoaching en ontvangt hiervoor een deel van de vergoeding voor begeleiding van deze doelgroep, in totaal € 232.442.

Opbrengsten:

(bedragen in Euro)	2024 Begroting	2023 Begroting	2022 Begroting
Omzet			
Preventie en bemiddeling	2.659.586	2.102.553	2.071.481
Re-integratiedienstverlening IASZ	108.777	97.871	96.425
Project 'Aan de Slag' (statushouders)	165.000	145.000	177.625
Additionele arbeidsmarkt gerelateerde projecten	-	-	-
Overig	238.000	148.029	53.288
Totaal omzet	3.171.363	2.493.453	2.398.818
Kostprijs omzet	190.000	211.230	224.823
Totaal netto omzet	2.981.363	2.282.223	2.173.996
Overige opbrengsten			
Bemiddeling 'Beschut werk'	232.442	191.313	374.220
Dienstverlening 'aanvullend sociaal pakket' Haarlem	-	114.461	148.006
ESF-subsidie	-	-	-
Overig	-	95.448	-
Totaal overige opbrengsten	232.442	401.221	522.226
Totaal opbrengsten	3.213.806	2.683.444	2.696.222

Formatie

De personele bezetting voor het programma 'Re-integratie' bestaat in 2024 uit 31,2 fte, dit betreft voor merendeel de vaste bezetting. Dit betreft medewerkers die direct zijn betrokken bij de re-integratie-trajecten, zoals assessoren, loopbaanbegeleiders, intercedenten en een arbeidscoach. In aanvulling hierop wordt rekening gehouden met een beperkte inzet van flexibele arbeidskrachten. De kosten van deze flexkrachten, circa € 156.000, zijn niet opgenomen onder de personeelskosten maar verantwoord onder de 'kostprijs omzet'.

4.3 Maatschappelijke impact

Het bedrijfsonderdeel 'Re-integratie' vormt een essentieel onderdeel van Spaarne Werkt, het eigen dienstverlenende re-integratiebedrijf van de aangesloten gemeenten. 'Re-integratie' vervult voor deze gemeenten zowel een rol als opdrachtnemer als strategisch partner op het terrein van re-integratie. Daarnaast is 'Re-integratie' samenwerkingspartner in relatie tot diverse lokale en regionale organisaties in het sociaal domein.

De toegevoegde waarde van het onderdeel 'Re-integratie' is gebaseerd op drie elementen:

- 'Re-integratie' kent de werkzoekenden en heeft ruime ervaring en expertise opgebouwd gericht op de ontwikkeling van werkzoekenden en het bevorderen van uitstroom naar werk.
- 'Re-integratie' beschikt over een groot netwerk van werkgevers als bron van werk en maatschappelijke partners voor het aanbieden van alternatieven voor werk als vrijwilligerswerk en andere vormen van participatie. Re-integratie werkt hiertoe samen met het UWV en IJmond Werkt in het regionale werkgeversservice punt (WSP).
- Tot slot kent 'Re-integratie' de opdrachtgevers en is zij effectief in het beperken van de gemeentelijke lasten, omdat door uitstroom naar werk het aantal uitkeringen kan worden beperkt.

Speerpunten
2024

De belangrijkste opgave voor het programma 'Re-integratie' is om voor de mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt en die momenteel nog niet beschikken over vast werk, een betaalde baan te vinden. Het sentiment op de arbeidsmarkt is in een tamelijk kort tijdsbestek omgeslagen van een markt met ruim aanbod naar een krappe arbeidsmarkt, die wordt gekenschetst door een mismatch tussen vraag en aanbod van personeel. Desondanks is het, juist vanwege deze mismatch, erg lastig om ook deze categorie aan werk te helpen. Om de juiste match te kunnen maken investeert 'Re-integratie' veel in het werk-fit maken en het ontwikkelen van werknemers- en vakvaardigheden door middel van coaching en leerwerktrajecten. 'Re-integratie' verwacht in 2024 evenals in 2023 in totaal zo'n 600 tot 700 personen te kunnen bemiddelen.

Werkgever-
servicepunt

Spaarne Werkt is founding partner van het regionale WerkgeversServicepunt Zuid-Kennemerland en IJmond (WSP). Dit samenwerkingsverband waarin ook het UWV en IJmond Werkt deelnemen, vertegenwoordigt de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Velsen, Zandvoort op de regionale arbeidsmarkt. De belangrijkste taak van het WSP is het verstrekken van informatie aan werkgevers over de arbeidsmarkt en het bieden van ondersteuning bij het aannemen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. De dienstverlening is voor werkgevers kosteloos.

Direct vanaf de oprichting is Spaarne Werkt actief betrokken bij de inrichting en organisatie van het WSP, welke in de komende periode verder zal worden uitgebouwd. In onderstaand overzicht is weergegeven wat de personele inzet van Spaarne Werkt voor het WSP is en waar de overige bedrijfskosten uit bestaan. De personele inzet van Spaarne Werkt voor het WSP komt in totaal op 8,4 fte. Hiervan is 2,9 fte tijdelijke formatie die ook met tijdelijke financiële middelen wordt bekostigd. Dit betreft; accountmanager, arbeidscoach, communicatie en balie. De overige bedrijfskosten betreffen het totaal van de kosten van het WSP, de deelnemende partijen dragen elk voor 1/3 bij aan deze kosten. Voor Spaarne

Werkt is dus 1/3 van het totaal, zijnde € 42.467, in de begroting 2024 opgenomen.

Personele inzet en kosten WSP:

	Fte	Begroting 2024
Manager	0,7	84.223
Adviseur WSP	4,8	418.101
Accountmanager	1,0	86.541
Arbeidscoach/kandidatenverkenner	1,0	86.385
Communicatie en balie	0,9	57.010
	8,4	Totaal personeelskosten
		732.259

Overige bedrijfskosten WSP:

Evenementen: netwerkevents (o.a. gezamenlijke participatieprijs), teambuilding	15.600
Deskundigheidsbevordering: training jobcarving en -creatie, ontwikkeltrainingen adviseurs	15.600
Communicatie: evenementen, factsheet, nieuwsbrieven, vacaturekranten en sociale media	31.200
Werkgeversbenadering en benuttingsagenda: harriettraining	15.600
Participatieprijs: kosten organisatie participatieprijs	41.600
Kantoor- en algemene kosten	7.800
	Totaal bedrijfskosten
	127.400
	Totaal kosten
	859.659

RMT

Alle fracties in de tweede kamer willen dat sociaal ontwikkelbedrijven aangesloten zijn bij de Regionale Mobiliteitsteams (RMT's). De RMT's zijn een samenwerkingsverband tussen gemeenten, UWV, onderwijs, SBB, vakbonden en werkgeversorganisaties. Ze helpen werkzoekenden bij het vinden van een nieuwe baan. Sociaal ontwikkelbedrijven kunnen, als zij aangesloten zijn bij een RMT, een belangrijke bijdrage leveren bij de uitvoering van deze taak, zoals bijvoorbeeld bij het inzetten van jobcoaches, het aanpassen van werkplekken of het passend maken van een beschikbare functies. Spaarne Werkt is reeds aangesloten bij het RMT en zal de samenwerking intensiveren.

5 Programma 'Onderwijs Jongeren'

Kern-activiteiten Het Programma 'Onderwijs Jongeren', georganiseerd binnen het label 'Perspectief', biedt intensieve leerwerktrajecten voor jongeren tussen 16 en 27 jaar die het reguliere onderwijs niet aankunnen of uitvallen door andere omstandigheden en daardoor geen uitzicht hebben op regulier werk. Onder leiding van ervaren leermeesters en docenten gaan zij toch en direct vanaf de start aan het werk. 'Perspectief' betekent voor deze jongeren een laatste kans om hun leven weer op de rails te krijgen. Hiervoor heeft 'Perspectief' een drietal eigen kleinschalige leerwerkbedrijven ingericht, variërend van restaurants tot een bouwbedrijf, waarmee een brede doelgroep van jongeren kan worden bediend.

5.1 Programmarekening Programma 'Onderwijs Jongeren'

Programmarekening:

Programmarekening Onderwijs Jongeren:

(bedragen in Euro)	2024 Begroting	2023 Begroting	2022 Begroting
Opbrengsten			
Bruto omzet	791.000	565.000	820.556
Directe kosten	538.000	197.200	272.001
Netto omzet	253.000	367.800	548.556
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten	-	-	-
Overige opbrengsten	1.169.548	1.050.134	815.258
Totaal opbrengsten	1.422.548	1.417.934	1.363.814
Personeelskosten ambtelijk			
Bruto lonen	784.416	696.648	588.121
Sociale lasten en pensioenpremies	261.554	185.360	156.581
Overige kosten	43.009	161.251	258.726
Totaal personeelskosten ambtelijk	1.088.979	1.043.259	1.003.429
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten vaste activa	52.924	22.248	19.858
Rente	-	-	4.000
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	179.157	119.500	128.070
Onderhoudskosten	37.200	62.350	46.639
Kosten energie	92.351	32.100	31.287
Belastingen en verzekeringen	4.500	9.650	6.318
Algemene kosten	97.160	51.000	46.386
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	463.292	296.848	282.558
Doorbelaste kosten	77.827	77.827	77.827
Totaal kosten	1.630.099	1.417.934	1.363.814
Exploitatieresultaat	-207.551	-	-

5.2 Toelichting

De met de leerwerkbedrijven te realiseren 'eigen' netto omzet is niet toereikend om alle bedrijfskosten van 'Perspectief' geheel te dekken. Dit ligt ook voor de hand omdat de activiteiten waarmee de omzet wordt gerealiseerd in essentie opleidingstrajecten betreft. Daarbij speelt vooral mee dat de categorie jongeren waar 'Perspectief' zich op richt behoefte hebben aan intensieve begeleiding. Intensief persoonlijk contact met docenten en coaches is de sleutel tot succes bij deze jongeren. Om deze reden zijn er naast eigen omzet overige opbrengsten, zoals onderwijssubsidie, gemeentelijke subsidie en ESF-subsidie nodig om deze werkbedrijven te kunnen exploiteren.

'Netto omzet' Met de restaurants 'De Ripper' en de 'De Kloosterkeuken' wordt naar verhouding het grootste deel van de netto omzet gerealiseerd. In aanvulling hierop zijn de activiteiten uitgebreid met cateringdiensten voor de restaurants van de gemeenten Heemstede en Bloemendaal. De cateringdiensten sluiten goed aan bij de activiteiten van de restaurants en leveren zodoende ook synergievoordelen op. De bruto omzet neemt in de begroting 2023 toe van € 565.000 naar € 791.000 in 2024. Alle bedrijfsonderdelen van 'Perspectief' dragen bij aan deze toename van de omzet, maar met name restaurant 'De Kloosterkeuken', dat na een verbouwing medio 2023, in 2024 weer volledig zal zijn geopend. Tegenover de hogere bruto omzet staan ook hogere directe kosten. De hogere directe kosten zijn met name het gevolg van de kosten van inhuur van Kenter Jeugdzorg € 110.000 en diensten van stichting 'A Small Gang' € 146.500. In de begroting van 2023 waren deze kosten veel lager tezamen € 110.000 en verantwoord in het bedrag van € 161.251 van de overige personeelskosten van het ambtelijk personeel. Deze kosten worden echter volledig vergoed en zijn als opbrengst verantwoord bij de overige opbrengsten. Het voorgaande resulteert per saldo in een lagere netto omzet in 2024.

Opbrengsten:

(bedragen in Euro)	2024 Begroting	2023 Begroting	2022 Begroting
Omzet			
Omzet restaurants 'De Ripper' en 'De Kloosterkeuken'	601.000	450.000	659.344
Omzet catering	150.000	90.000	99.932
Omzet bouwbedrijf 'Adriaan'	40.000	25.000	25.756
Omzet overig	-	-	35.525
Totaal overige opbrengsten	791.000	565.000	820.556
Kostprijs omzet	538.000	197.200	272.001
Totaal netto omzet	253.000	367.800	548.556
Overige opbrengsten			
Onderwijssubsidies en diplomavergoedingen	332.048	260.000	420.210
Gemeentelijke subsidies	332.500	332.500	380.625
ESF-subsidies	300.000	307.634	-
Diverse opbrengsten	205.000	150.000	14.423
Totaal netto omzet	1.169.548	1.050.134	815.258
Totaal opbrengsten	1.422.548	1.417.934	1.363.814

<p>Overige Opbrengsten Opbrengsten</p>	<p>Zoals gezegd, is de 'eigen' netto omzet niet voldoende en zijn aanvullende inkomsten nodig om de volledige exploitatiekosten te dekken. Deze overige opbrengsten bestaan uit een drietal categorieën dit zijn, onderwijssubsidie € 332.048 (inclusief € 80.000 vergoeding 'A Small Gang'), gemeentelijke subsidie € 332.500 (inclusief € 66.500 vergoeding 'A Small Gang') en ESF-subsidie € 300.000. De onderwijssubsidies laten de afgelopen jaren een daling zien, hetgeen verband houdt met het feit dat de financiering vanuit het onderwijsveld sterk onder druk staat. De betrokken organisaties uit het MBO en VO geven aan steeds minder financiële middelen aan 'Perspectief' beschikbaar te kunnen stellen. Dit is dit een punt van zorg en risico. Naast onderwijssubsidie en gemeentelijke subsidie wordt de begrote exploitatierekening sluitend gemaakt met ESF-subsidie. Deze ESF-subsidie kan worden gezien als een verlaging van de kosten van een standaard opleidingstraject die leidt tot een verlaging van de gemeentelijke subsidie. Dit is ook verantwoord omdat 'Perspectief' al vele jaren gebruik maakt van ESF-gelden. De werkloosheid onder jongeren in Europa is nog steeds aanzienlijk en de Europese Commissie heeft dit voor de komende jaren ook als speerpunt van het beleid bestempeld.</p>
<p>Formatie</p>	<p>'Perspectief' werkt met een begrote personele bezetting van 12,4 fte, bestaande uit leerwerkmeesters, docenten en ondersteunend personeel. In aanvulling hierop worden ook externe begeleiders van Kenter ingezet en docenten van stichting 'A Small Gang'. Hiervoor zijn, onder de directe kosten bedragen opgenomen van respectievelijk € 110.000 en € 146.500.</p>

5.3 Maatschappelijke impact

<p>Succesvol met lastige groep</p>	<p>'Perspectief' zet zich al ruim 20 jaar in voor jongeren van 16 tot 27 jaar met een stapeling van persoonlijke, sociaal maatschappelijke problemen. In samenwerking met onder meer het ROC Nova College, Dunamare Onderwijsgroep, SVOK, het Leerplein en Kenter Jeugdzorg biedt 'Perspectief' aan jongeren maatwerktrajecten gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en het leren van een vak. Veel jongeren hebben hierdoor in de afgelopen jaren uiteindelijk werk gevonden en een behoorlijk bestaan opgebouwd. De maatschappelijke baten van de investeringen in deze doelgroep jongeren zijn dus groot. De inspanningen van 'Perspectief' zijn succesvol omdat ruim driekwart van de deelnemers uitstroomt naar werk. Door te voorkomen dat jongeren ontsporen, kunnen anderzijds de maatschappelijke kosten aanzienlijk worden beperkt. 'Perspectief' biedt, op structurele basis, 50 leerlingen een leer- werktraject. Het aantal van 50 leerlingen wordt als een minimum beschouwd om 'Perspectief' kostendekkend te kunnen draaien. Zo'n 42 leerlingen hiervan zullen uiteindelijk hun leer- werktraject met succes kunnen afronden en een geschikte plek op de arbeidsmarkt kunnen verwerven. 'Perspectief' heeft de leer- werktrajecten inmiddels ook opengesteld voor volwassenen en maakt hiervoor 30 plekken beschikbaar. Deze volwassenen kunnen gericht een opleiding volgen en gelijktijdig arbeidsritme opdoen waarmee de kansen op de arbeidsmarkt aanzienlijk worden vergroot.</p>
------------------------------------	--

- ... en kansen creëren De investeringen van 'Perspectief' werken niet alleen preventief. Driekwart van de jongeren die deelnemen aan trajecten vinden werk en vaak lukt het deze jongeren ook hun opleiding af te ronden. Perspectief biedt jongeren de keus tussen een ontwikkelingstraject gericht op het behalen van een startkwalificatie, in nauwe samenwerking met het ROC Nova College, of het verkrijgen van certificaten door leren 'on the job' van functionele vaardigheden waarmee jongeren toch kansen hebben op de arbeidsmarkt. De maatschappelijke waarde van een startkwalificatie is berekend op meer dan € 70.000 per jongere.
- Certificeringsprogramma's Specifieke aandacht heeft 'Perspectief' voor de doelgroep van jongeren die instromen vanuit VSO/Pro-scholen. Voor een deel van deze jongeren geldt dat een volledige mbo-opleiding uiteindelijk niet haalbaar is. 'Perspectief' biedt voor deze jongeren door middel van een certificeringsprogramma mogelijkheden om op alternatieve wijze startkwaliteiten te verzamelen voor participatie in reguliere werkprocessen. 'Perspectief' biedt jongeren niet alleen mogelijkheden om vakinhoudelijk kennis op te doen. In de aangeboden trajecten is vaak ook ruimte voor vakken als Nederlands en rekenen en wordt bovendien voorzien in studie- en loopbaanbegeleiding. 'Perspectief' zal meer inspelen op de vraag naar certificerende trajecten en praktijkleren en de aandacht richten op sectoren waar de behoefte ligt bij jongeren (en volwassenen).

6 Gemeentelijke bijdragen

In het voorgaande is uitgebreid ingegaan op de inhoudelijke aspecten en de uitvoering van de verschillende programma's van Spaarne Werkt. Op welke wijze dit zich financieel vertaalt in de afzonderlijk bijdragen van de deelnemende gemeenten wordt in dit hoofdstuk uiteengezet. In onderstaand overzicht zijn de gemeentelijke bijdragen per programma en per gemeente weergegeven:

Overzicht gemeentelijke bijdragen per programma en per gemeente:

<u>Programma:</u>	<u>Gemeente:</u>	<u>Begroting 2024</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>Begroting 2022</u>
Werk: Uitvoering Wsw	Bloemendaal	714.848	735.123	721.845
	Haarlem	15.837.208	14.737.034	14.693.106
	Heemstede	1.280.418	1.271.200	1.234.744
	Zandvoort	608.549	545.164	558.857
		18.441.023	17.288.522	17.208.551
Werk: Uitvoering 'Beschut werk'	Bloemendaal	137.746	98.632	76.902
	Haarlem	2.699.826	2.169.903	1.794.377
	Heemstede	385.689	197.264	128.170
	Zandvoort	137.746	123.290	76.902
		3.361.008	2.589.089	2.076.351
Re-integratie:	Bloemendaal	38.072	34.255	33.749
	Haarlem	2.542.128	2.206.461	2.157.401
	Heemstede	70.705	63.616	62.676
	Zandvoort	282.459	251.001	239.711
		2.933.363	2.555.333	2.493.537
Totaal gemeentelijke bijdrage 'Werk & Inkomen'		24.735.394	22.432.944	21.778.439
Onderwijs Jongeren:	Leerplein	347.500	332.500	420.210
	NOVA-College	317.048	260.000	380.625
Totaal bijdragen Onderwijs Jongeren		664.548	592.500	800.835
Totaal bijdragen programma's		25.399.942	23.025.444	22.579.274

De uitvoering van de Wsw wordt bekostigd uit het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie (IuP). Voor de begroting 2024 is becijferd dat het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie ad. € 17.997.848 voor het grootste deel de uitvoeringskosten van het Participatiebedrijf, waar de uitvoering Wsw nog steeds de belangrijkste kerntaak is, af-

dekt. De Integratie-uitkering Participatie is echter niet toereikend om alle uitvoeringskosten van het participatiebedrijf te financieren en daarom is een aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten noodzakelijk. Deze aanvullende bijdrage is voor 2024 becijferd op € 443.175. Deze aanvullende bijdrage is opgenomen in de gemeentelijke totale bijdrage voor de uitvoering van de Wsw ad. € 18.441.023.

De gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van 'Beschut werk' komt in de begroting 2024 uit op ad. € 3,4 miljoen. Deze gemeentelijke bijdrage is opgebouwd uit een drietal componenten. De eerste component is de loonkostensubsidie die Spaarne Werkt als feitelijke werkgever voor deze doelgroep ontvangt, circa 1,5 miljoen. De hoogte van deze loonkostensubsidie wordt, per individuele deelnemer, vastgesteld aan de hand van een objectieve loonwaardebepaling. Op deze loonwaardebepaling heeft Spaarne werkt weinig tot geen invloed. De tweede component betreft de vergoeding voor begeleidingskosten van circa € 0,7 miljoen. De financiering hiervoor is afkomstig is uit de door het Rijk vastgestelde Participatiebudget en specifiek voor deze doelgroep geormerkt. De loonkostensubsidie tezamen met de vergoeding voor begeleidingskosten zijn echter niet toereikend om de totale uitvoeringskosten voor 'Beschut werk' te dekken. Dus in aanvulling hierop zullen gemeenten het tekort aanvullend moeten financieren om te komen tot een financieel sluitend programma. Deze laatste component, de aanvullende financiering, bedraagt circa € 1,15 miljoen.

De bedragen die in bovenstaande tabel per gemeente zijn berekend bestaan dus deels uit loonkostensubsidie en deels uit aanvullende financiering, rekening houdend met het aantal kandidaten dat voor de betreffende gemeente wordt verwacht. Zoals eerder aangehaald is de financieringsmethodiek van 'Beschut werk' door het Ministerie recentelijk herzien en zal de vergoeding voor begeleiding worden afgerekend op basis van gerealiseerde werkplekken. Dit laat echter onverlet dat het tekort voor deze doelgroep voornamelijk blijft bestaan en niet leidt tot een structureel kostendekkende uitvoering van 'Beschut werk'.

De bijdragen van gemeenten voor het programma re-integratie zijn ontleend aan de afspraken over de re-integratiedienstverlening van Spaarne Werkt met aan de deelnemende gemeente, zoals opgenomen in de eindrapportage Spaarne Werkt. Het streven is om in samenspraak met de gemeenten de inhoud en samenstelling van de dienstverlening meerjarig vast te leggen. Dit bevordert een meer doelgerichte en doelmatige uitvoering van dit programma.

De begrote bijdrage voor het programma Jongeren is gebaseerd op de bijdrage vanuit het Leerplein, in opdracht van de daarin participerende gemeenten, en de onderwijssubsidie van het Nova College.

De optelling van alle bijdragen van gemeenten aan de verschillende programma's van Spaarne Werkt resulteert in het onderstaande totaalbedragen per jaar:

Totaal gemeentelijke bijdrage 'Werk & Inkomen' per gemeente:

	Begroting 2024	Begroting 2023	Begroting 2022
Bloemendaal	890.666	868.010	832.495
Haarlem	21.079.162	19.113.399	18.644.884
Heemstede	1.736.813	1.532.081	1.425.590
Zandvoort	1.028.754	919.455	875.470
Totaal gemeentelijke bijdrage 'Werk & Inkomen'	24.735.394	22.432.944	21.778.439

7 Risicoparagraaf

7.1 Risico's en maatregelen ter beperking van risico's

De hiervoor inhoudelijk toegelichte begroting 2024 is gebaseerd op vooronderstellingen ten aanzien van zowel interne als externe factoren. Voor zover dat binnen de mogelijkheden van Spaarne Werkt ligt wordt uiteraard getracht om te waarborgen dat deze vooronderstellingen ook daadwerkelijk realiteit worden. Echter, met name op de externe ontwikkelingen en risico's, heeft Spaarne Werkt geen invloed. In het navolgende worden daarom de belangrijkste risico's benoemd, waarbij tevens wordt aangegeven of en zo ja hoe Spaarne Werkt tracht deze risico's te beperken en te beheersen.

Economische ontwikkeling en corona Ten tijde van het opstellen van deze begroting laat de economische ontwikkeling een afnemende groei zien die mogelijk tendeert naar een recessie. De afnemende economische groei gaat samen met een geleidelijk afnemende maar nog steeds hoge inflatie, die fors boven het meerjarig gemiddelde ligt. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot neerwaartse druk op de opbrengsten en een toename van de kosten. In de voorliggende begroting zijn naar beste weten inschattingen gemaakt van de mogelijke effecten en zo goed als mogelijk verwerkt. Het is echter zeer goed mogelijk dat de economische ontwikkelingen ongunstiger zullen zijn dan nu is aangenomen en dat de hoge inflatie langer aanhoudt. Dit houdt een risico in voor deze begroting. In welke mate zich dit risico zal voordoen en wat hiervan de financiële effecten zullen zijn op de exploitatierekening is moeilijk te voorspellen. Dit risico wordt gematigd doordat een groot deel van de opbrengsten contractueel is geborgd en de afnemende bedrijfsomvang. Daarnaast kan mogelijk gebruik worden gemaakt van steunprogramma's van het Rijk, zoals de specifieke steunmaatregelen gestegen kosten van energie voor de SW-sector. Voor zover dit risico niet kan worden beperkt zullen uitgaven zoveel als mogelijk worden gereduceerd of zal uiteindelijk gebruik moeten worden gemaakt van aanvullende gemeentelijke bijdragen.

Politieke ontwikkelingen De ontwikkeling van het politieke landschap en de beleidskeuzes die daaruit voortvloeien zijn van grote invloed op Spaarne Werkt. Met name de ontwikkelingen rond de Participatiewet en de hieraan gerelateerde regelgeving kunnen bedrijfsvoering als ook de financiering van de uit te voeren regelingen beïnvloeden. Zo zijn de effecten van de vigerende Participatiewet door de Tweede Kamer onderzocht en zijn er initiatieven om te komen tot een meer inclusieve arbeidsmarkt. Hoewel de tendens gaat naar een toenemende steun en ontwikkeling van Participatiebedrijven kunnen de beleidskeuzes ook negatieve implicaties hebben. Wij signaleren voor de komende jaren verbeteringen in de financiering van de Wsw, maar de ontwikkeling van het overkoepelende budget van de Integratie-uitkering Participatie, waarvan de Wsw deel uit maakt, blijft ongewis. Zeker gezien de toenemende druk op de Rijksbegroting. Voor zover bekend is met deze effecten rekening gehouden. Indien de beleidskeuzes ertoe zullen leiden dat hoogte van de Integratie-uitkering Participatie minder gunstig uitpakt dan waarmee in deze begroting is rekening gehouden, dan heeft dit

uiteraard een negatieve impact op het financiële resultaat. In dat geval zal een groter beroep moeten worden gedaan op de gemeentelijk bijdrage om het financiële tekort wat hierdoor ontstaat te compenseren.

Loonkosten

De totale loonkosten van de Wsw, Beschut werk en die van het begeleidend personeel tezamen vormen het overgrote deel van de bedrijfskosten van Spaarne Werkt. Voor de berekening van deze loonkosten is rekening gehouden met de meest recente cao-afspraken. De komende periode verwachten we een verdere indexering van de lonen. In welke mate met indexering is rekening gehouden, is nader toegelicht bij de afzonderlijke programma's, eerder in deze begroting. Desondanks bestaat het risico dat de loonkostenstijging hoger uitvalt en gezien het aandeel van de loonkosten in het totaal van de kosten van Spaarne Werkt, zal een dergelijke moeilijk opgevangen kunnen worden. Te meer omdat Spaarne Werkt ook weinig invloed heeft op de ontwikkeling van de hoogte van de lonen. Zo resulteert een verhoging van het Wsw-loon met bijvoorbeeld 1% al gauw in een kostenoverschrijding van circa € 150.000. Dit risico, als het gaat om de Wsw, is beperkt omdat een indexering van de Wsw-lonen over het algemeen wordt gecompenseerd in het toegekende Rijksbudget waardoor, het financieel effect op de exploitatierekening geneutraliseerd wordt. Voor afwijkingen met betrekking tot de loonstijging van Beschut werkenden en het ambtelijk personeel ligt compensatie met Rijksmiddelen minder voor de hand en zal dit binnen de financiële kaders van de begroting opgelost moeten worden.

Taakstelling formatie

In paragraaf 2.2 is benoemd dat de continue afstemming van de omvang van de personele formatie op de bedrijfsomvang momenteel de belangrijkste opgave van het management is. Daarbij wordt getracht de personeelskosten van het ambtelijk personeel te beheersen en binnen de financiële kaders van de begroting te houden. Daar staat tegenover dat de uitvoering van de opgedragen taken en de daarmee samenhangende bedrijfsvoering niet in gevaar mogen komen of tot onveilige situatie mag leiden. In breder kader wordt momenteel een onderzoek uitgevoerd, door het adviesbureau Berenschot, naar een meer duurzame toekomst voor Spaarne Werkt. Mogelijk geeft dit onderzoek aanknopingspunten voor een meer toekomst bestendige inrichting van de organisatie. Vooralsnog zal per situatie en op een verantwoorde wijze moeten worden beoordeeld wat de noodzaak is van de invulling van een formatieplaats en welke financiële consequenties dit heeft. Dit neemt niet weg dat er een reëel risico bestaat dat de personele formatie, zoals die in de begroting 2024 is opgenomen, niet toereikend is om de uitvoeringstaken verantwoord te kunnen doen en dat dit zal leiden tot een overschrijding van de begroting. Dit vormt een risico voor de begroting.

Integratie-uitkering Participatie

In deze begroting zijn de bedragen opgenomen voor het Wsw-deel uit de Integratie-uitkering Participatie. Deze bedragen zijn ontleend uit de meest recente gemeente-circulaire 2022 en gebruikt om de aanvullende bijdragen in de uitvoeringskosten van de Wsw per gemeente te berekenen. Wij gaan ervan uit, en zo blijkt dat ook uit de ervaringscijfers, dat de Integratie-uitkering Participatie jaarlijks steeds in positieve zin wordt bijge-

steld. Een positieve bijstelling is echter geen garantie en kan, zoals gezegd, op enig moment ook negatief uitpakken. De definitieve bedragen voor 2024 zullen echter eerst in mei van 2024 bekend worden gemaakt. Mogelijk negatieve afwijkingen op de bedragen zoals deze in de begroting zijn opgenomen vormen een risico voor de begroting. Tekorten zullen derhalve met aanvullende bijdragen van de gemeente moeten worden gecompenseerd.

‘Beschut werk’	<p>In de begroting 2024 is uitgegaan van gemiddeld 84,1 fte ‘Beschut werk’. Omdat de uitvoering van ‘Beschut werk’ momenteel fors verliesgevend is dient additionele financiering van de gemeenten te worden ingezet om te komen tot een kostendeekkende exploitatie. Het risico bestaat dat het tekort groter wordt dan het tekort wat in de voorliggende begroting is becijferd. Dit kan zich voordoen als de instroom van het aantal cliënten ‘Beschut werk’ hoger is dan waarvan in deze begroting wordt uitgegaan. Dit risico is reëel omdat niet alleen gemeenten maar ook cliënten zelf een advies kunnen aanvragen bij het UWV en gemeenten gehouden zijn, voor zover de taakstelling van het Ministerie nog niet is gerealiseerd, cliënten een werkplek aan te bieden. Een hierdoor ontstaan structureel tekort is door Spaarne Werkt niet op te vangen binnen deze begroting en zal in dit geval met aanvullende financiële middelen van de betrokken gemeenten moeten worden afgedekt.</p>
Onderhoudskosten	<p>Voor het onderhoud aan bedrijfspanden en installaties is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. De jaarlijkse onderhoudskosten die in de begroting zijn opgenomen zijn hiervan afgeleid. Uit dit meerjarenonderhoudsplan blijkt dat de hoogte van de uitgaven voor onderhoud per jaar aanzienlijk kunnen verschillen. Zo wordt verwacht dat de dakbedekking van de hoofdvestiging aan de Cruquius op niet al te lange termijn moet worden vervangen. In de begroting 2023 werd nog uitgegaan van medio 2023, maar dat wordt nu dus uitgesteld. Vooralsnog wordt periodiek de technische staat van het dak beoordeeld en worden, waar nodig, herstelreparaties uitgevoerd. Hierdoor wordt de technische levensduur enigszins opgerekt. Op enig moment zal het echter niet langer houdbaar en bedrijfseconomisch verantwoord zijn om het dak op deze wijze in stand te houden en zal groot-schalig onderhoud noodzakelijk zijn. De kosten die hiermee gemoeid zijnde kosten bedragen circa € 1,25 miljoen en zijn in de begroting opgenomen, hiervan wordt € 625.000 in 2024 onttrokken aan de reserves. Gezien de omvang van dit onderhoudsproject is het niet precies mogelijk om de hoogte van deze uitgaven te voorspellen, hetgeen een risico inhoudt voor de begroting. Het bestuur van Spaarne Werkt heeft aangegeven dat de kosten van het groot onderhoud aan het dak uit de reserves van Spaarne Werkt dienen te worden gedekt en niet uit de gemeentelijke bijdrage. Voor het overige biedt een bedrijfseconomisch verantwoorde sturing en planning van het onderhoud en de daarmee gepaard gaande kosten een handvat voor het management van Spaarne Werkt om overschrijding van de onderhoudskosten op de begroting te voorkomen.</p>
Uitval kritische ICT-systemen	<p>Het risico op schade door een cyberaanval of hack is reëel, blijkende uit de jaarlijkse informatie van het Nationaal Cyber Security Centrum en ook uit recente berichtgeving omtrent dit onderwerp. Bij een cyberaanval is sprake van ICT-voorzieningen die normaliter</p>

afdoende zijn maar kortdurend en herstelbaar worden verstoord. Een dergelijke verstoring kan bijvoorbeeld bestaan uit een gijzeling van data, wijziging of vernietiging ervan, of diefstal van privacygevoelige informatie. Een incident van enige omvang brengt schade met zich mee in de vorm van mogelijke kosten van specialisten om de schade te herstellen en kosten van forensisch onderzoek om vast te stellen wat er precies is gebeurd. De omvang van een dergelijke schade is vooraf niet goed in te schatten, maar de bedragen kunnen zeer fors zijn. Als maatregel geeft Spaarne Werkt uitvoering aan het strategisch informatiebeveiligingsbeleid en zijn er uiteenlopende voorzieningen getroffen als firewalls, virus-scanners, spamfilters etc. In aanvulling daarop worden periodieke audits uitgevoerd.

Rentelasten	De liquiditeitsbehoefte wordt momenteel afgedekt met rekening-courantkrediet en een kasgeldlening van de BNG. Het rentetarief dat momenteel wordt berekend op rekening-courantkrediet staat historisch gezien op nog steeds op een laag niveau. Mogelijke rentestijgingen, mede als gevolg van toenemende inflatie, zullen dan ook direct invloed hebben op de hoogte van de rentelasten. Daarnaast zal in 2024, conform het met banken overeengekomen aflossingsschema, een deel van de langlopende leningen worden afgelost. De financieringsbehoefte die hierdoor ontstaat zal zoveel als mogelijk worden opgevangen met de vrijkomende cashflow. In het geval dit niet mogelijk is wordt deze financieringsbehoefte afgedekt met het beschikbare rekening-courantkrediet of kasgeldleningen. Het totaalbedrag van het dan gebruikte rekening-courantkrediet zal hierdoor mogelijk stijgen. Het risico dat de rentelasten door een stijging van de kortlopende rentetarieven zullen toenemen wordt hierdoor groter. Wij achten dit risico voor de begroting klein omdat de liquiditeitspositie, uiteraard afhankelijk van de financiële resultaten, uitgaat van een sluitende exploitatierekening waardoor de liquiditeitsbehoefte niet verder zal toenemen.
Kringloop	Voor de kringloopactiviteiten van de ‘Snuffelmug’ in Schalkwijk is een omzet begroot van € 0,9 miljoen. In het voorgaande is aangegeven dat de geplande herontwikkeling van het Belcanto-terrein een aandachtspunt is, wat mogelijk nadelige invloed kan hebben op de begrote winkelomzet. Afstemming met de verhuurder leert dat de start van de herontwikkeling van het gebied niet eerder aanvangt dan medio 2024 en dat het pand, waar de ‘Snuffelmug’ is gevestigd, in ieder geval tot die datum kan worden gehuurd. Daarna zal deze locatie worden gesloopt en zal de ‘Snuffelmug’ haar bedrijfsactiviteiten op deze locatie moeten ontmantelen. Indien de start van het ontwikkelingsproject desondanks toch eerder plaatsvindt dan medio 2024 zal de afzet hierdoor mogelijk tijdelijk wegvallen hetgeen een substantiële invloed heeft op de exploitatierekening. Dit risico wordt getracht te beperken door tijdig vervangende bedrijfsruimte te vinden en te onderzoeken welke alternatieven er zijn om de bedrijfsactiviteiten elders onder te brengen.
ESF-subsidie programma ‘Jongeren’	In de begroting voor het Programma ‘Onderwijs Jongeren’ is rekening gehouden met een bedrag van € 300.000 voor ESF-subsidie. Hierbij is de gerechtvaardigde veronderstelling dat de aanvraag die Spaarne Werkt voor dit ESF- programma zal indienen, gericht op het voorkomen van jongerenwerkeloosheid, ook daadwerkelijk wordt toegekend en dat de kos-

ten die hiermee samenhangen kunnen worden gerealiseerd. De mogelijkheid bestaat, hoewel deze kans erg klein is, dat de aanvraag wordt afgewezen of dat dit ESF-project niet of in mindere mate kan worden gerealiseerd. Dit vormt een risico voor de begroting van het Programma 'Onderwijs Jongeren' omdat een deel van de financiering, die nodig is voor een sluitende exploitatie, wegvalt. In dit geval zullen stakeholders van 'Perspectief' worden gevraagd aanvullende financiering beschikbaar te stellen

- Overig Naast de hiervoor genoemde risico's wijzen wij volledigheidshalve op de onderstaande overige categorieën risico's die zich voor kunnen doen:
- Onzekerheden en wijzigingen van de (sociale) wetgeving
 - Bedrijfsschade als gevolg van calamiteiten zoals bijvoorbeeld het coronavirus
 - Claims van derden waaronder afnemers
 - Onjuiste toepassing van de sociale-, fiscale- wet- en regelgeving

7.2 Geprognosticeerde balans en weerstandsvermogen

Het begrote verloop van de balansposities is onderstaand weergegeven met behulp van een geprognosticeerde balans in meerjarenperspectief:

Geprognosticeerde balans:

	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
	Begroting	MUR	MUR	MUR
Activa:				
Materiële vaste activa	7.262.628	6.897.700	6.494.057	6.072.708
Financiële vaste activa	1	1	1	1
Voorraden	670.268	645.268	620.268	595.268
Uitzettingen met looptijd < 1 jr	3.231.894	3.070.300	2.916.785	2.770.945
Liquide middelen	238.022	214.220	192.798	173.518
Overlopende activa	161.894	156.894	151.894	141.894
Totaal activa	11.564.707	10.984.382	10.375.802	9.754.333
Passiva:				
Algemene reserve	6.186.870	5.499.370	5.499.370	5.499.370
Resultaat na bestemming	-	-	-	-
Eigen vermogen	6.186.870	5.499.370	5.499.370	5.499.370
Voorzieningen	-	-	-	-
Vaste schulden met looptijd > 1 jr	998.215	1.510.715	1.335.715	1.335.715
Viottende schulden met looptijd < 1 jr	3.422.804	3.067.479	2.683.899	2.112.431
Overlopende passiva	956.818	906.818	856.818	806.818
Totaal passiva	11.564.707	10.984.382	10.375.802	9.754.333

De totale waarde van de activa en passiva zal de komende jaren verder afnemen (verkorting van de balans) met name als gevolg van de afschrijvingen op gebouwen en installaties. De boekwaarde van de materiële vaste activa neemt hierdoor af. Daarnaast is de afnemende bedrijfsomvang, als gevolg van de krimpende Wsw-populatie, een factor die van belang is. De vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar lopen in 2024 en 2025 op vanwege de financiering van het groot onderhoud aan het dak van het pand in Cruquius.

Het financiële beleid is erop gericht, zie in het navolgende ook de toelichting op de solvabiliteit, om het weestandvermogen op peil te houden. Dit wordt gerealiseerd door te voorkomen dat de opgebouwde reserves aangesproken moeten worden en te werken met een financieel sluitende programmarekening.

Kengetallen In de onderstaande tabel zijn de kengetallen opgenomen die een indicatie geven van het weerstandsvermogen van Spaarne Werkt:

Kengetallen:

(bedragen in Euro)	2024	2025	2026	2027
Schuldquote	-1.746.027	-2.043.599	-1.614.955	-1.168.606
Solvabiliteit	53,5%	50,1%	53,0%	56,4%
Structurele exploitatieruimte	nihil	nihil	nihil	nihil
EMU-saldo	-499.559	-297.572	428.643	446.349
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Ter toelichting op de kengetallen:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen; -/- schuld en +/- overschot.
- De solvabiliteit geeft een indicatie van de mate waarin Spaarne Werkt in staat is om aan haar verplichtingen op de lange termijn te voldoen. Het bestuur van Spaarne Werkt heeft eerder besloten dat de solvabiliteit niet beneden de 30 procent mag dalen. Een goede solvabiliteit is, zeker in het licht van de huidige omstandigheden, van essentieel belang om mogelijke tegenvallers te kunnen opvangen. De algemene reserve neemt in 2024 en 2025 af vanwege de onttrekking aan de reserves in verband met de kosten van het groot onderhoud aan het dak van het pand in Cruquius, waardoor de solvabiliteit zal afnemen.
- De structurele exploitatieruimte geeft aan welke structurele ruimte Spaarne Werkt heeft om de eigen lasten te betalen. De begroting 2024 laat zien dat de baten en las-

ten geheel met elkaar in evenwicht zijn maar dat de exploitatierekening derhalve ook geen overschot laat zien om financiële tegenvallers op te vangen.

- Het EMU-saldo wordt berekend door jaar op jaar de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa te verminderen met de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld.

Bijlage I: Reserves, voorzieningen & geldleningen

Reserves:

Reserves:

Boekwaarde algemene reserve per 31-12-2022		<u>6.811.870</u>
Dotaties (+)	Begroting 2023	-
	Begroting 2024	-
Ontrekkingen (-)	Begroting 2023	-
	Begroting 2024	-625.000
Boekwaarde algemene reserve per 31-12-2024		<u>6.186.870</u>

Staat van geldleningen met een looptijd van langer dan één jaar:

Jaar lening	2.006
Looptijd in jaren	20
Restant looptijd in jaren	2
Rente percentage	4,32%
Oorspronkelijk bedrag lening	3.500.000
Rentebedrag 2024	18.144
Boekwaarde per 31-12-2023	<u>525.000</u>
Opname in 2024 (+)	625.000
Aflossing in 2024 (-)	175.000
Boekwaarde per 31-12-2024	<u>975.000</u>

Bijlage III: Meerjarenoverzicht

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van de programmarekening in meerjarenperspectief weergegeven.

Programmarekening 2024 - 2027 meerjarenraming:

	2024 Begroting	2025 Mjr	2026 Mjr	2027 Mjr
Opbrengsten				
Bruto omzet	16.490.516	16.200.650	15.861.468	15.522.420
Directe kosten	2.912.400	2.875.203	2.819.087	2.767.813
Netto omzet	13.578.116	13.325.447	13.042.381	12.754.606
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten	18.441.023	18.026.586	17.118.162	16.217.262
Overige opbrengsten	4.589.413	5.058.792	5.725.534	6.382.568
Totaal opbrengsten	36.608.553	36.410.825	35.886.077	35.354.437
Personeelskosten Wsw				
Bruto lonen	13.598.899	13.317.462	12.544.037	11.820.500
Sociale lasten en pensioenpremies	3.677.855	3.509.151	3.305.354	3.114.702
Overige kosten	744.666	703.117	655.254	610.778
Totaal personeelskosten Wsw	18.021.420	17.529.730	16.504.644	15.545.980
Personeelskosten 'Beschut werk'				
Bruto lonen	2.237.135	2.700.685	3.142.450	3.580.711
Sociale lasten en pensioenpremies	679.021	797.604	926.454	1.053.912
Overige kosten	87.533	100.312	113.675	126.160
Totaal personeelskosten 'Beschut werk'	3.003.689	3.598.602	4.182.579	4.760.783
Personeelskosten ambtelijk				
Bruto lonen	7.290.743	7.202.401	7.105.085	6.998.402
Sociale lasten en pensioenpremies	2.469.070	2.438.392	2.404.637	2.367.670
Overige kosten	579.758	567.364	553.988	539.589
Totaal personeelskosten ambtelijk	10.339.571	10.208.157	10.063.710	9.905.660
Overige (bedrijfs-) kosten				
Afschrijvingskosten vaste activa	801.441	864.928	903.643	921.349
Rente	90.000	127.500	168.750	168.750
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	892.104	914.407	932.695	951.349
Onderhoudskosten	1.624.300	1.698.328	1.018.592	1.030.306
Kosten energie	879.909	584.527	550.614	519.051
Belastingen en verzekeringen	428.918	424.989	420.497	416.565
Algemene kosten	1.152.200	1.147.158	1.140.352	1.134.643
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	5.868.872	5.761.836	5.135.144	5.142.013
Doorbelaste kosten	0	0	0	0
Totaal kosten	37.233.553	37.098.325	35.886.077	35.354.437
Exploitatieresultaat	-625.000	-687.500	-	-
Toevoegingen (-) onttrekkingen (+) aan reserves	625.000	687.500	-	-
Resultaat	-0	0	-	-

Bijlage IV: Programmabegroting uitgesplitst

In het navolgende overzicht is een uitsplitsing gemaakt van de programmarekening naar overhead en directe kosten conform de richtlijnen van het Besluit begroting en verantwoording.

Programmarekening begroting 2024:

	Totaal	Programma Werk	Programma Re-integratie	Programma Jongeren	Overhead
Opbrengsten					
Netto omzet	13.578.116	10.343.753	2.981.363	253.000	-
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten Wsv	18.441.023	18.441.023	-	-	-
Overige opbrengsten	4.589.413	3.187.422	232.442	1.169.548	-
Totaal opbrengsten	36.608.553	31.972.199	3.213.806	1.422.548	-
Personeelskosten Wsw					
Bruto lonen	13.598.899	13.598.899	-	-	-
Sociale lasten en pensioenpremies	3.677.855	3.677.855	-	-	-
Overige kosten	744.666	744.666	-	-	-
Totaal personeelskosten Wsw	18.021.420	18.021.420	-	-	-
Personeelskosten 'Beschut werk'					
Bruto lonen	2.237.135	2.237.135	-	-	-
Sociale lasten en pensioenpremies	679.021	679.021	-	-	-
Overige kosten	87.533	87.533	-	-	-
Totaal personeelskosten 'Beschut werk'	3.003.689	3.003.689	-	-	-
Personeelskosten ambtelijke medewerkers					
Bruto lonen	7.290.743	2.669.787	1.851.014	705.974	2.063.968
Sociale lasten en pensioenpremies	2.469.070	1.059.965	623.952	235.399	549.754
Overige kosten	579.758	297.648	100.384	38.708	143.018
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	10.339.571	4.027.400	2.575.350	980.081	2.756.740
Overige (bedrijfs-) kosten					
Afschrijvingskosten vaste activa	801.441	298.423	983	21.170	480.864
Rente	90.000	63.000	-	-	27.000
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	892.104	677.300	-	170.199	44.605
Onderhoudskosten	1.624.300	626.040	8.800	14.880	974.580
Kosten energie	879.909	78.756	-	9.235	791.918
Belastingen en verzekeringen	428.918	169.767	-	1.800	257.351
Algemene kosten	1.152.200	366.189	55.827	38.864	691.320
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	5.868.872	2.279.475	65.610	256.148	3.267.639
Doorbelaste kosten	0	-367.103	289.276	77.827	-
Totaal kosten	37.233.553	26.964.882	2.930.236	1.314.056	6.024.379
Exploitatieresultaat	-625.000	5.007.317	283.570	108.492	-6.024.379
Toevoegingen (-) onttrekkingen (+) aan reserves	625.000	625.000	-	-	-
Resultaat	-0	5.632.317	283.570	108.492	-6.024.379